

Ilddåpen

Du må svette mye før du får komme inn i varmen hos Blindern bad og badstue.

Mellom fag, side 20 til 23

«Herman» kombinerte medisinstudier med amfetamin-, kokain- og MDMA-trips.

Mellom fag, side 26 til 28

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 65, utgave 30 | www.universitas.no | onsdag 2. november 2011

FORSKERNE GLEMMER AFGHANISTAN:

Norge har kriget der i ti år. Men nesten all norsk forskning på Afghanistan har vært bestillingsverk for myndighetene.

Kultur, side 12 og 13

FOTO: LARS KROKEN, FORSVARET

4 av 10 dropper ut av lærerstudiet

Nyhet, side 7

Månedskortet kan bli 115 kroner dyrere

Nyhet, side 6

Oslo utviser flest jukserere

■ Jukser du på eksamen i Oslo, er sjansen langt større for å bli tatt enn ellers i landet.

■ Kunnskapsdepartementet har ikke oversikt over jukserne, og ønsker en svarteliste.

Nyhet, side 4 og 5

redaktør: **Simen Tallaksen**
simen.tallaksen@universitas.no 480 36 044

redaksjonsleder: **Nordis Tennes**
nordis.tennes@universitas.no 922 21 231

fotosjef: **Skjalg Bøhmer Vold**

desksjef: **Jørgen Brynhildsvoll**

nettredaktør: **Gabriel Steinsbekk**

MENINGER

BFF?

«Venstre best i test», skrev Universitas i mai etter at Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) hadde kåret de mest studentvennlige partiprogrammene. Med en tydelig politikk for bedre kollektivtilbud og flere studentboliger, ble Venstre en soleklar vinner.

Det er først nå den virkelige testen kommer. Venstre har gått inn i byrådssamarbeid sammen med Høyre og Krf, og får en tøff jobb med å reversere budsjettplanene fra det forrige byrådet. Budsjettforslaget som ligger på bordet stikker nemlig kjepper i hjulene for et studentvennlig kollektivtilbud i Oslo: En utredning fra Ruter viser at studentprisen for månedskort vil øke betraktelig dersom budsjettforslaget går gjennom.

Venstre har jobbet iherdig for å fremstå som studentenes beste venn. Partiets leder er den mest taletrengte på Stortinget, og trolig finnes det ingen norske politikere som snakker mer om studenter og høyere utdanning enn Trine Skei Grande.

I lokalpolitikken har Ola Elvestuen lenge lovet studentboliger i Bjørvika, og senest i forrige uke lovet han fremdeles lave kollektivpriser. Venstres liste over studentvennlige løfter begynner med andre ord å bli lang, og med plasser i det nye byrådet er det på tide at partiet leverer varene.

Et stort hinder på veien kan imidlertid bli samarbeidspartnerne i Høyre og Krf, skal vi tro VTs partiundersøkelse. De to partiene havnet desidert sist i undersøkelsen, og Høyre har vært sterkt delaktige i budsjettforslaget som vil ramme studentenes kollektivtilbud. Det ligger an til tøffe budsjettforhandlinger, og det er en mer beskjeden utgave av Ola Elvestuen som blir intervjuet i denne utgaven av Universitas. Han vil naturlig nok ikke love noe han kanskje ikke får gjennomslag for.

Løftene sitter som regel løst i opposisjon. Det er først nå Venstre får muligheten til å vise hva vennskapet med studentene er verdt.

«Venstres liste over studentvennlige løfter begynner å bli lang.»

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Katrine Myra**
katrine.myra@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Molke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Statsviterne på UiO er vei til å gjøre seg selv irrelevante.

En mammut på

KOMMENTAR

Magnus Lysberg, debattredaktør i Universitas

I løpet av noen år har mulighetene for den som ønsker å studere politikk i Oslo økt radikalt. Et masterprogram i internasjonale studier opprettes på Ås – ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. BI lagde for noen år siden en mastergrad i politikk og økonomi. Og på Bjørknes, privatskolen som hjelper folk å pusse på vitnemålet fra videregående skole, har Fredsforskningsinstituttet (PRIO) stelt i stand en master i Peace and Conflict Studies. Hva har de til felles? Ingen av gradene tilbys på Universitetet i Oslo (UiO). Der er derimot masterprogrammet i Peace and Conflict Studies på nippet til å bli nedlagt hvert år.

Masterprogrammene er populære. Tilbudet øker på grunn av stor etterspørsel fra studentene. De er ettertraktet på arbeidsmarkedet. Mange har forsøkt å få i stand slike programmer på UiO. Hvorfor har ikke det gått? Jo, statsviterne på Universitetet satte seg på bakbena for flere år siden, og der sitter de fremdeles. Samfunnsvitenskapelig fakultet ved UiO er Norges største og viktigste miljø for studiet av politikk. Og på fakultetet har Institutt for statsvitenskap (ISV) definisjonsmakten over hva dette studiet skal være.

Professor Janne Haaland Matlary er kjent for å si til sine studenter at «snart har halvparten av alle nordmenn en mastergrad fra London School of Economics (LSE)». Frasen er åpenbart ment som en vits, men er også betegnende for situasjonen for hennes eget fag på

UiO: Halvparten av alle nordmenn har ikke en mastergrad fra LSE, men det har nok mange av Matlarys tidligere studenter på bachelorprogrammet i internasjonale studier. Hun har selv sørget for at de ikke har hatt et tilbud i Oslo.

Da UMB i Ås i fjor begynte undervisning i internasjonale studier på masternivå førte det til hissig debatt i Universitas. Statsviterne ble beskyldt for å tviholde på et utdatert vitenskapssyn importert fra USA på sekstitallet. Professorene Janne Haaland Matlary og Bjørn Erik Rasch svarte at internasjonale studier ikke er et fag. Posisjonen er velkjent. Statsviterne har lenge vært motstandere av såkalte «tverrfaglige» studier. Men argumentasjonen er snodig. Også statsvitenskapen er et fag med flere forskningsobjekter og -metoder. På instituttet studeres alt fra folkemord til kom-

munevalg, og det er åpenbart at Rwanda og Rakkestad ikke studeres på samme vis.

«Statsviterne satte seg på bakbena for flere år siden, og der sitter de fremdeles.»

Prestisjestudiet i Peace and Conflict Studies på UiO er et slikt tverrfaglig program som er avhengig av forelesere fra ISV. Hver høst står det i fare for å legges ned. Statsviterne gjør minst mulig for å holde liv i programmet, selv om det er svært populært. Hva er årsaken til gjenstridigheten?

Det er ikke godt å si. Og det er kanskje heller ikke så viktig. Virkningen kan bli verre – ISV kan komme til å gjøre seg selv uattraktivt for dyktige studenter. Mange av instituttets professorer nærmer seg pensjonsalderen, men de behøver ikke ta med seg faget inn i pensjonstilværelsen.

Statsvitenskap – også i Oslo – er en samfunnsvitenskapelig disiplin med stor tyngde. En kjempe, en mammut. Nå vandret som vi husker mammutene inn i isødet, der de frøs fast. I dag ser vi dem kun på museum. Dit kan også Institutt for statsvitenskap være på vei.

magnus.lysberg@universitas.no

ØYEBLIKKET

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Opptaksprøve: Blindern bad- og badstuforening får nye rekrutter til å svette blod før alle bader sammen. Les mer i magasinreportasjen på side 20.

museum

ILLUSTRASJON: ØVIND HOVLAND

BAKPÅ NYHETENE

« Og nå bruker de to unge gründere kontaktene de har knyttet i Midtøsten for alt de er verdt.
– Jeg er trygg på det nettverket jeg, Waleed og Flemming har i området. Skal jeg være helt ærlig tror jeg ikke det er mange nordmenn som matcher vårt nettverk i Midtøsten

Dagens Næringslivs studentsatsing, DN-talent skriver en del om unge gründere og en del om nettverksbygging. Noen ganger skriver de om begge deler samtidig, og i denne saken tester journalisten hvor mange ganger det er mulig å putte ordet «nettverk» inn i en tekst. Dn.no 30.10.

« Heavy metal music is played ominously while he shows the Satan sign with his fingers. For a moment we wonder if we are in the right place. A Black Mass? No. A rather nice thirty year old man shows up carrying his belly under his hooded blouse.

Han Joddski har stappa bellyen inn i blousen og kjørt til Tromsø med satanmusikken sin. Man kan bli sjangerforvirret av mindre. Hentet fra anmeldelsen «Joddski and his belly». Utopia 27.10

01. nov **journalist i Afghanistan siden 2007**

andershammer Afghanistan-bloggen: journalist angrepet med kniv etter å ha skrevet kritisk om guvernøren i Faryab: <http://andershammer.com/?p=2029>

01. nov **studentpolitiker, KrF'er, hesteelsker**

haneriks Mr. Nystrand vil ha bringebær og diamanter, ikke løshunder og dødt kjøtt fra SP-HiOA inn i @VT_OsloAkershus.

01. nov **aktiv i Arbeiderpartiet**

mhvaroy @SimenTallaksen @Kkantardjiev i morgen kommer @HadiaTajik til Blindern for å snakke om «Hva er studiekvalitet». kl 17, aud. 6 SV-bygget

01. nov **redaktør i studentavisa Universitas**

SimenTallaksen @mhvaroy @Kkantardjiev Jeg skal applaudere den første som klarer å gi en kort, presis og meningsfull beskrivelse av det ordet. @HadiaTajik

01. nov **stortingsrepresentant for Oslo Arbeiderparti**

HadiaTajik @SimenTallaksen Jeg har mentalt forberedt meg på å ikke få applaus.. @mhvaroy @Kkantardjiev

01. nov **fagpolitisk ansvarlig i NSO**

JensFolland @KaiaTetlie høres nesten ut som du prøver å roe oss ned... Det gjør meg bare mer skeptisk... Har jeg noen grunn til det?

01. nov **kritisk til mye, åpen for det meste**

KaiaTetlie @JensFolland You never know... Nei, ingen grunn til å være skeptisk. Men roe dere ned? Vil det si at jeg har fått dere oppskaket?

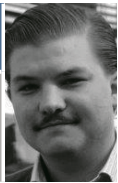

01. nov **fagpolitisk ansvarlig i NSO**

JensFolland @KaiaTetlie ja... Vi går jo på nervemedisin hele gjengen her nå... Ikke lett når @Universitas og @studvestno er på krigsstien vettu

SIGNERT

Ole Martin Huser-Olsen, leder for Det norske studentersamfunds kulturutvalg

Hva kan studenter bidra med i den offentlige debatten?

Broderånd og dannelse

«**Det Norske** Studentersamfund er stiftet med det formål ved vitenskapelige sysler og underholdende beskjeftigelse å utbre åndsdannelse og broderånd blant sine medlemmer», åpner Studentersamfundets formålsparagraf. Og når vi i Kulturutvalget utbrer åndsdannelse gjøres det etter følgende motto av Goethe: «Forøvrig hater jeg alt som bare belærer meg uten å øke eller umiddelbart stimulere min virketrang.»

Tre ganger ukentlig inviterer Kulturutvalget til debatter og foredrag, og det er betimelig å spørre seg hva femti ubetalte studenter kan bidra med i den offentlige debatten. Hva får en student som har mer enn nok med studier til å gå med plakater hver uke, bære stoler, ringe panel-deltagere og få kjeft hver gang man må avlyse på grunn av en foredrags-holders ubeleilige sykdom?

Vi har tradisjoner for at studenter engasjerer seg i politiske spørsmål, men man har lenge klaget over at det er en stund siden 1968, og at vi i dag snarere er en uformelig studentmasse, fremfor et kritisk korrektiv til samfunnet. Mon tro om det ikke har skjedd noe den siste tiden?

Da sjokket etter 22. juli fortsatt hang over oss, stablet Kulturutvalget debatten «Velferdsstaten og integreringen» på bena. Vi ville diskutere noen av de viktige innvandrings-spørsmålene, med utgangspunkt i Brockmannutvalgets rapport, uten å gjøre det på ABBs premisser. Over 350 mennesker møtte opp. Like etter arrangerte vi en debatt med alle ordfører kandidatene i en fullsatt storsal. Flere foredrag har konsentrert seg om henholdsvis den kommende energikrisen og det minkende og truede artsmangfoldet, for ikke å snakke om en gjennomgang av utviklingen i Russland siden Sovjets fall. Vi har hatt debatt om sentrumspartiernes kollaps, Natos misbruk av R2P og snart semesterets høydepunkt: En folkefiende. En av Norges mest kontroversielle personer, som vi offentliggjør navnet på uken før, besøker oss. Og ja, det er av og for studenter. Men slapp av. Kjendisene, som debattredaktør i Aftenposten, Knut Olav Åmås, i sin tid kritiserte oss for å invitere, er selvsagt invitert i år også: Noam Chomsky, John Pilger, Johan Galtung, Hans Blix og Lawrence Krauss.

Studentengasjementet er med andre ord i dag til stede, men i en sunnere form: Det er ikke delt inn partipolitisk, men er et engasjement delt av frimodige, nysgjerrige studenter som er ute etter å utbre åndsdannelse fordi det øker vår virketrang.

debatt@universitas.no

nyhetsredaktør: **Lars Thorvaldsen**
lars.thorvaldsen@universitas.no 419 04 679

NYHET

Utdanning gir færre barn

FRUKTBARHET: Høyt utdannede kvinner får færre barn enn de uten utdannelse, ifølge forskning.no.

Demografiprofessor ved Universitetet i Oslo, Øystein Kravdal, forklarer:

– Hvis vi tar for oss grupper med kvinner på 40 år med ulikt utdanningsnivå, ser vi at de som har bare grunnskole i gjennomsnitt får 0,4 flere barn, sammenlignet med de som har en høy universitetsgrad, sier han til nettstedet.

Utspillet kommer med bakgrunn i en artikkel han, og flere kolleger, har publisert på PNAS tidligere i år.

Forklaringen skal ifølge forskerne hovedsakelig være at kvinnene som får barn tidlig har større sannsynlighet for å slutte tidlig eller aldri begynne høyere utdanning.

Færre slike: Babyer.

FOTO: CC

Kritiserer voldtektsforslag

VOLDTEKTSBØLGE: 150 nyutdannede politistudenter er uten jobb rundt om i landet. Samtidig foreslår Oslo kommune nå å bruke parkeringsansatte i kampen om å få ned antall voldtekter i Oslo. Det får flere av de nyutdannede studentene til å se rødt, melder TV2.

– Jeg synes det er helt tragisk. Jeg har gått tre år på politihøgskolen og tre år på universitet og er nyutdannet og klar for å gjøre en innsats. Så sitter vi her og må vente mens det skjer mange tragiske hendelser i byen vår. Det liker jeg ikke, sier nyutdannet Sara til TV2.

Strømmer til prestisjeuniversitet

UTVEKSLING: Aldri før har så mange norske studenter valgt å studere ved Universitetet i California, Berkeley. Det melder DN talent. I løpet av de siste fem årene har 1300 norske studenter studert ved skolen. I samme periode har også den norske studentmassen femdoblet seg. Nå er det 337 norske studenter ved prestisjeskolen. Handelshøgskolen BI er studiestedet som sender flest studenter over dammen, med nærmere 40 studenter hvert semester.

ILLUSTRASJONSFOTO: SKJALG BØHMER VOLD

■ UiO og HiOA utviser langt flere jukser enn de andre store utdanningsinstitusjonene i Norge.

■ Kunnskapsdepartementet har ikke oversikten over tallene. Nå vil de lage nasjonal svarteliste.

Tar flest

JUKS

tekst: Mia Caroline Bratz og Endre Stangby

Antallet studenter som blir tatt for juks, og mister studieplassen, er betydelig høyere ved Universitetet i Oslo (UiO) og Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) enn ved andre store utdanningsinstitusjoner. Det kommer frem av tall Universitas har samlet inn fra noen av de største læringsinstitusjonene i Norge.

Hittil i år er over fire ganger så mange studenter kastet ut fra UiO og HiOA som ved Universitetet i Bergen (UiB) og Norges teknisk – naturvitenskapelige universitet (NTNU) til sammen.

Universitetenes ansvar

Høyres representant i Stortingets kirke- utdannings- og forskningskomité, Svein Harberg, mener det vil få samfunnsmessige konsekvenser dersom det er slik at noen studenter slipper unna med juks.

– Det er ikke gunstig om det blir kjent at det noen steder blir slått mindre ned på juks enn andre. Hele samfunnet avhenger av at man vet at de som kommer ut etter endt utdanning, kan det de skal. Universitetene må være

med og holde rede på dette, sier han.

Harberg har vanskelig for å tro at studentene er mer tilbøyelige til å jukse ved UiO og HiOA enn ved andre læringssteder.

– Det er unaturlig at studenter ved noen universiteter jukser mer enn andre. Ulikhetene kan tyde på at regimet omkring juks ikke er like strengt overalt, sier han.

Harberg understreker at det er universitetenes ansvar å føre bedre kontroll over juks.

– Vanskelig å si

Studiedirektøren ved UiO tror forskjellene kan komme av målrettet arbeid med å avsløre juks.

– UiO har jobbet bevisst mot fusk over lengre tid. Det er ingen grunn til å tro at Oslo-studenter er mer uredlige enn andre studenter, sier avdelingsdirektør

ved studieavdelingen ved UiO, Monica Bakken.

Verken UiB eller NTNU vil kommentere tallene Universitas presenterer.

«Vi har grunn til å tro at studenter har kommet seg inn på andre læresteder etter å ha blitt utestengt, men vi har ingen dokumentasjon på dette.»

Kyrre Lekve, statssekretær for forskning og høyere utdanning

– Dette kan jeg ikke kommentere. Vi har en omfattende bruk av jukseprogrammet Ephorus, og systemet er enkelt tilgjengelig. Det er vanskelig å plukke ut noen bestemt årsak som ligger bak, sier avdelingsdirektør på studieadministrativ avdeling ved UiB, Christen Soleim.

Også juridisk seniorrådgiver ved NTNU, Anne Marie Snekvik, sliter med å for-

klare hvorfor universitetet fanger opp og utviser færre jukser enn ved UiO og HiOA.

– Det er vanskelig å si. Det kan være at vi burde vært flinkere til å gjøre Ephorus-systemet enda bedre kjent blant faglærerne slik at flere tar det i bruk, sier hun.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

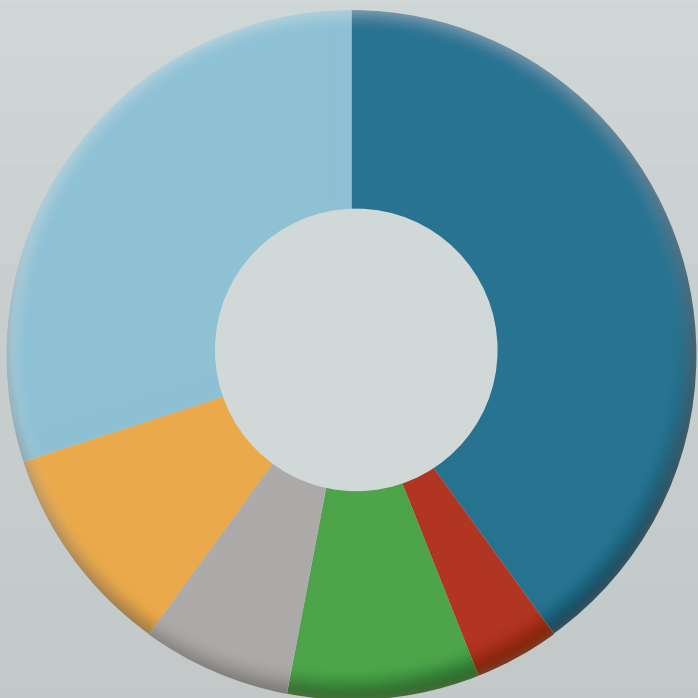
Universitas Nr. 7 1986

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Minerva er blitt noe kjedeligere. Ærlig talt, vi begynner å bli noe lei av komikken omkring den konservative elite på Blindern. Det skulle ha vært morsomt å få oppgitt hvem som skrev artikkelen «Moralisk nihilisme» i nr. 3 som forteller at ungdommen mest effektivt unngår syfilis og gonorré hvis man utvider kristendomsundervisningen med 3–4 timer.

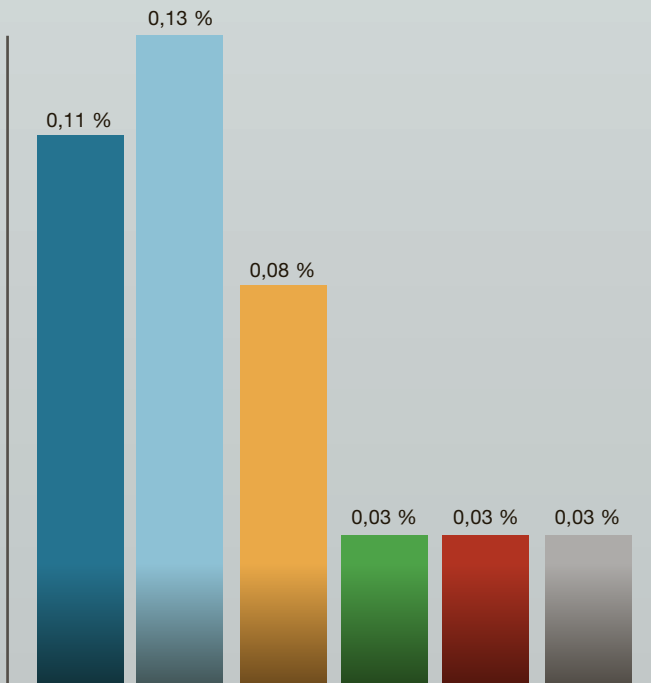
Hentet fra spalten «Hogg og stikk», Universitas Nr. 4 1961

Antall studenter utvist for juks

■ **Uio** 29 utvist 27 414 studenter
 ■ **HiOA** 22 utvist 16 922 studenter
 ■ **Uni. Tromsø** 7 utvist 8 928 studenter
 ■ **NTNU** 7 utvist 21 999 studenter
 ■ **Uni. Stavanger** 3 utvist 8 704 studenter
 ■ **Uni. Bergen** 5 utvist 14 665 studenter

Antall studenter utvist i forhold til studentmassen

UNIVERSITAS ©2011 GRAFIKK: JØRGEN BRYNHILDSVOLL

De oppgitte studiestedene er et utvalg av landets største utdanningsinstitusjoner. Kilde: Institusjonene og DBH

jukserere i Oslo

Nasjonal svarteliste

I Norge finnes det ingen oversikt over omfanget av juks på nasjonalt nivå. I dag benytter universiteter og høyskoler seg av det ordinære studentregisteret for å registrere studenter som jukser. De er også forpliktet til å orientere de andre utdanningsinstitusjonene, slik at studenten også utestenges fra disse. I april i fjor fortalte statssekretær Kyrre Lekve i Kunnskapsdepartementet (KD) til Universitas at systemet er tungvint og at KD ønsket å bygge opp et nytt system. Halvannet år senere har det ikke skjedd så mye.

– Jeg innrømmer at det ikke er gjort nok siden 2010, men nå har vi satt i gang en arbeidsgruppe, sier Lekve.

Statssekretæren forteller at innføring av et nasjonalt register, med fullt navn på utestengte studenter, er komplisert med tanke på lovhjemler og personopplysninger.

– Registeret blir først og fremst et verktøy for at folk skal få utdanningen sin uten at de jukser og melder seg opp andre steder.

Systemet må være effektivt, men samtidig ivareta studentenes rettssikkerhet, sier han.

Holder ikke mål

Lekve forteller at flere læringssteder ønsker en tydeligere ordning for informering av andre institusjoner når studenter utestenges. Han mener dagens system for registrering av utestengte studenter ikke holder mål.

– Vi har grunn til å tro at studenter har kommet seg inn på andre læresteder etter å ha blitt utestengt, men vi har ingen dokumentasjon på dette, sier Lekve.

Også Monica Bakken er positiv til et landsomfattende register.

– Dette vil være et viktig ledd i det preventive arbeidet mot juks. Det vil også hindre glipp i informasjonsutvekslingen mellom lærestedene, sier hun.

– Glipp?

– Ja, i dag er det en fare for at meldinger om utestengning kan glippe, slik at studenter som egentlig er utestengt likevel får registrere seg og studere.

universitas@universitas.no

Frykter å jukse ved uhell

De tre fysikkstudentene ved UiO, Eirin Arnesen, Robert Hagala og Daniel M. Bjørnstad synes det virker rart at tre ganger så mange studenter er utestengt fra deres universitet som fra UiB og NTNU.

– Det er jo ikke flere som jukser her enn andre steder, mener Hagala.

Arnesen tror dårlig kommunikasjon mellom professorer og studenter kan føre til beskyldninger om juks.

– Hvis det er stor avstand mellom professorer og studenter, vil det bli lite kommunikasjon om hva som regnes som juks og ikke. Kanskje blir det også enklere å beskyldte studenten for juks, fremfor å diskutere hva som har skjedd. Jeg har venner som studerer i Trondheim, og der virker det som om kommunikasjonen mellom ansatte og studenter er bedre, sier hun.

Fysikkstudentene mener mange risikerer å bli tatt for ubevisst fusk.

– Jeg har ikke hørt om folk som har jukset, bare folk om er tatt for juks, sier Bjørnstad.

Han sikter til skrekkehistorier

FOTO: CHRISTIAN LYCKE

og rykter om studenter som er blitt tatt i juks for feil farge på penn og papir, ringende mobil, eller for like besvarelser på samarbeidsoppgaver. De frykter derfor urettmessig å bli tatt i juks.

– Vi sjekker alltid lommene

våre for kvitteringer, handlelister og annet som kan bli oppfattet som jukseverktøy, kommer det samstemt fra Hagala og Bjørnstad.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Bill. mrk.: Søker ærlig student

STUDENTSOLIDARITET: Tirsdag forrige uke var 65 år gamle Inger Ellestad på spaseretur med barnebarn og hund i nærheten av Gaustadbekkdalen ved Universitetet i Oslo. Underveis oppstod en situasjon der hunden surret seg inn i båndet, slik at Inger Ellestad måtte bøye seg ned for å hjelpe den. Ellestad anslår tidspunktet til rundt 16.00.

– Det var nok da jeg mistet lommeboken, sier Inger Ellestad.

– I den hadde jeg kort, sertifikater, vel egentlig hele livet mitt, sier hun.

De vandret videre, men etter en stund oppdaget Ellestad at lommeboken var borte, til stor fortvilelse.

I ettertid skulle det vise seg at det var en over middels ærlig mann som hadde tatt med seg lommeboken til resepsjonen på Domus Medica. Resepsjonen ringte så Ellestad for å fortelle at lommeboken var kommet til rette.

Nå ønsker Ellestad å få takket den hjelpsomme mannen som leverte lommeboken.

– Det var en ung mann som leverte den fra seg. Så mye mer enn det vet jeg ikke. Men at han ikke en gang forsynte seg av kontantene som lå der er utrolig ærlig gjort av ham. I dagens samfunn hører vi som oftest bare om elendighet og uærlighet. Derfor ble jeg utrolig takknemlig, sier hun.

Ellestad vil også utlyse en dusør for den

hjelpsomme mannen bestående av de cirka 200 kronene hun hadde i lommeboken.

Har du tips som kan bringe oppklarende opplysninger i saken? Mail oss på universitas@universitas.no

Kritisk: Abdullah Alsabeehg (Ap) mener forslaget om mindre penger til Ruter vil ramme studentene hardest.

Byrådet i Oslo har foreslått mindre penger til Ruter i 2012. Studentene må i så fall betale 115 kroner mer for et månedskort.

KOLLEKTIVTRANSPORT

tekst: Vegard Røneid Erikstad

foto: Skjalg Böhmer Vold

I budsjettforslaget for 2012 foreslår byrådet i Oslo å kutte tilskuddet til Ruter med nesten 10 millioner kroner. For å fortsette dagens tilbud hadde Ruter trengt et økt tilskudd, fordi Ruter regner med flere brukere neste år. Derfor må de i realiteten spare 162 millioner kroner, hvis forslaget vedtas.

I en analyse av hvordan innsparingen kan gjøres beskriver Ruter to muligheter: Enten må de redusere tilbudet, eller så må de øke billettprisene. Ruter foreslår at de reisende skal ta regningen, slik at tilbudet opprettholdes. For studenter vil dette bety dyrere kollektivtransport. Et studentmånedskort vil da koste 470 kroner, en økning

på 115 kroner fra dagens priser.

Studentene taper

Budsjettforslaget diskuteres for tiden i Oslo rådhus, men det skal først vedtas i begynnelsen av desember. Reaksjoner har det allerede kommet. Ap tror det vil komme en nedgang i antall passasjerer i 2012, dersom budsjettforslaget vedtas. Fraksjonsleder i Samferdsels- og miljøkomiteen, Abdullah Alsabeehg (Ap), vil jobbe for at Ruter ikke må øke prisene eller redusere tilbudet sitt.

– Noe må gjøres for at dette ikke skjer, slik at det gode tilbudet opprettholdes og styrkes. Kollektivtransport er et svært viktig område i Oslo. Det vil Arbeiderpartiet prioritere å satse på, sier Alsabeehg.

Han frykter særlig virkningene forslaget vil kunne få for studenter, som er en stor brukergruppe av Ruters tilbud.

– Studentene i Oslo er de største taperne av et slikt forslag. Studentene bruker vanligvis ikke bil for å komme seg rundt i byen, og er helt avhengig av et godt og billig kollektivtilbud. Det at enten prisen stiger eller at tilbudet reduseres går utover studentene.

Ap-polikeren tror ikke at Venstre vil klare å endre kursen som det forrige byrådet la. – Venstre er et lite parti som sitter i byråd sammen med Høyre. For Venstre er det vanskelig å endre på forslaget. Mitt håp er at Venstre

«Studentene i Oslo er de største taperne av et slikt forslag.»

Abdullah Alsabeehg (Ap), medlem av Oslo bystyre

budsjettinnstilling som

kommer neste uke, sier Elvestuen.

I forrige uke kom nettopp Elvestuen med lovnader om fortsatt lave priser på månedskort til avisen DittOslo.

– Du har tidligere lovet at prisene på månedskort skal holdes lave. Hva synes du da om at prisene kan øke med 30 prosent?

– Vi skal nå forholde oss til den prosessen som er, og så skal vi ta hensyn til dette og andre innspill i den ekstra budsjettinnstillingen som kommer, sier Elvestuen.

– Ville budsjettforslaget sett annerledes ut dersom Venstre hadde vært en del av det forrige byrådet?

– Vi forholder oss til at det var et annet byråd i forrige periode, og at deres budsjettforslag nå er lagt fram. Utover det vil jeg ikke kommentere noe mer i denne saken.

universitas@universitas.no

Student siktet for drap

HALLOWEEN-DRAPET: Natt til søndag fikk politiet melding om at en person var knivstukket i oppgangen til Pilestredet 70 på Bislett. Da politiet ankom stedet var inngangspartiet til bygården fullt av blod og det var skrevet «GUD» med blod på inngangsdøren. Det melder VG.

I bakgården fant politiet en 21 år gammel mann fra Hallingdal, kun

iført boksershorts, tilgriset av blod. Mannen, som ifølge VG skal være lederstudent i Oslo, fortalte at han hadde skadet to personer da politiet ankom stedet.

I leiligheten til 21-åringen finner politiet 22 år gamle Andreas Nilstad brutalt knivdrept. Før politiet ankom stedet forlot en tredje person, en 22 år gammel mann og

tidligere BI-student, leiligheten med store kuttskader. Mannen kom seg til legevakten og ligger nå på Oslo universitetssykehus.

Den 21 år gamle mannen er nå siktet for drapet på Andreas Nilstad og drapsforsøk på den 22 år gamle mannen som kom seg unna. Han ble etter hvert fraktet vekk fra åstedet i en ambulanse og skal ha hatt et kors

risset inn i huden på brystet.

De tre mennene er alle kamerater fra Hallingdal. Tidligere samme kveld skal det ha vært en stor Halloween-fest i leiligheten i Pilestredet 70. I tidsrommet der dramaet skal ha oppstått, skal det også ha befunnet seg en fjerde person i leiligheten. Han har forklart til politiet at han lå og sov da drapet skjedde.

Studentene slutter

En fersk undersøkelse viser at fire av ti lærerstudenter avslutter utdanningen før den er fullført. Mange slutter allerede i løpet av førsteåret.

FRAFALL

tekst: Heljar Havnes

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Lærerutdanningen i Norge blir kritisert for lave karakterkrav, dårlig samspill mellom praktisk og teoretisk undervisning og et manglende søkelys på hva som kan forbedres. Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), som ikke er noe unntak, sliter også med høy frafallsprosent.

Bare i første semester i 2010 sluttet 34 av 367 lærerstudenter, ifølge Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Dette utgjør nærmere ti prosent av førsteårsstudentene.

Tidligere lærerstudent Raz Alavi (20) er en av studentene som sluttet. Hun vil jobbe med undervisning, men likte ikke undervisningen ved HiOA.

– Jeg tok utdanning for å bli grunnskolelærer i matematikk, men jeg skjønnte tidlig at det ikke var noe for meg. Det var faglig tilnærming i undervisningen, det var lagt for mye vekt på pedagogikk i stedet for på selve matematikken, sier hun til Universitas.

– De gjør veldig lite bra

Alavi går nå lektorutdanning ved Universitas for miljø og biovitenskap i Ås. Hun er svært misfornøyd med utdanningstilbudet hun fikk på lærerstudiet ved HiOA.

– Det er veldig lite de gjør bra på lærerstudiet, sier hun.

Ved HiOA har 31 prosent av studentene som begynte i 2004 avsluttet studiet.

Alavi har også sine egne teorier på hvorfor frafallsprosenten er så høy.

– Jeg tror at det er mange som slutter på lærerstudiet fordi det ikke er utfordrende nok. Mange synes nok det er ganske kjedelig. Det er nok også mange som blir

Frafall blant almennlærerstudenter tatt opp i 2004, fram til 2010.

- På landsbasis: 41 prosent
- Høgskolen i Oslo: 31 prosent

Frafall blant grunnskolelærerstudenter etter første semester (Høst 2010):

- På landsbasis: 9,8 prosent
 - Høgskolen i Oslo: 9,3 prosent
- Kilde: SSB og DBH

skremt av den lave lønnen man får når man jobber som grunnskolelærer, sier hun.

For lave krav

Lars Monsen er pedagogikkprofessor ved Høgskolen i Lillehammer. I 2006 var han med på å lage en stor NOKUT-rapport om allmennlærerutdanningen. Han mener frafallet har en sammenheng med lave karakterkrav.

– Selv om kravene har økt, er terskelen for å komme inn på lærerstudier alt for lav. En grunn til at studenter faller fra studiet er at de ikke er skikket til å bli lærere, men blir fortsatt tatt opp til studiet på grunn av de lave karakterkravene, sier Monsen.

Han mener også at det er rom for forbedring i lærerundervisningen.

– Noe som kan gjøres bedre i lærerutdanninga er å få til en bedre sammenkobling mellom den praktiske og teoretiske delen av undervisningen, sier han.

Monsen mener likevel at det viktigste er å ha søkelyset på studentene.

– Det er ofte at det står på studentenes vilje, interesse og motivasjon for å fullføre studiet. For å forhindre frafall bør man se etter tidlige signaler på at elever skal droppe ut. Et utbredt problem i lærerutdanning er for eksempel

Ser mørkt ut: Raz Alavi (20) er én av 34 som sluttet på grunnskolelærerutdanningen ved HiOA. Selv etter en landsdekkende reform for å hindre frafall i lærerutdanning, er frafallsprosenten nærmere ti prosent allerede etter første semester.

dårlig frammøte på forelesninger. Man burde finne ut hva som fører til at studenter mister motivasjon og ikke møter opp til undervisning, og jobbe målrettet mot å løse problemet.

– Ikke studentenes feil

Dekan ved fakultetet for lærerutdanning på HiOA, Patrick Hanevik, mener Høgskolen fortsatt har en del å jobbe med.

– Vi jobber med samspillet mellom det teoretiske og praktiske i utdanningen. Vi tror vi er blitt

bedre, og vi jobber hardt for å forbedre oss. Men det er et vanskelig arbeid, sier han.

Hanevik vedgår at det er ting som må forbedres med utdanningen. Han understreker at det ikke er studentene som har skylden.

– Vi som driver utdanningen har ansvaret for frafallsprosenten. Vi må bli bedre på informasjon og oppfølging, sier han.

Dekanen trekker frem et par punkter han mener kan gjøre frafallet mindre.

– Det er praksisordningen som

fører til at de fleste som slutter hopper av, og bedre forberedelser og oppfølging under denne perioden, vil medføre at færre sitter igjen med en følelse av utilstrekkelighet. Det er også slik at det er nokså lave krav for å komme inn på lærerutdanningen, noe mange har hørt om. Dette medfører at mange begynner på studiet med troen om at det ikke er vanskelig, og slutter når de opplever større faglig motstand enn forventet.

Skal flytte: Sykepleierstudent og Kringsjå-beboer Tonje Veenstra finner trøst i et hyggelig sosialt miljø, men ønsker å flytte ut etter jul.

En fersk undersøkelse viser at beboere i studentboliger er mer misfornøyd med bo-situasjonen enn andre studenter.

STUDENTBOLIGER

tekst: Eirik Omvik

foto: Skjalg Böhmer Vold

Sykepleierstudent Tonje Veenstra har bodd på Kringsjå studentby siden august. Hun er misfornøyd med standarden på boligen, men blir boende ut året fordi hun trives godt sosialt.

– Jeg søkte på bolig i mars, for å være garantert bolig ved studiestart. Dersom jeg ikke hadde fått studieplass, kunne jeg sagt fra meg boligen og fått depositumet tilbake, sier Veenstra.

Veenstra er ikke alene. En fersk undersøkelse utført av Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) viser at studenter som bor i studentboliger er mindre fornøyd med bosituasjonen enn andre studenter.

Av de som bor privat, svarer 3,6 prosent av studentene at de er lite fornøyd med bosituasjonen. Blant studentene som bor i studentboliger, svarer 11,3 prosent det samme. Avstand til byen og dårlig standard nevnes som troelige årsaker.

Fugler på kjøkkenet

Veenstra bor i en bolig som delvis er pusset opp, og som har litt høyere leie enn tilsvarende boliger på Kringsjå. Likevel har boligen visse mangler. Blant annet er det ingen kjøkkenvifte. Løsningen blir å lufte med verandadøren når hun lager middag.

– Her om dagen lot jeg deler av

middagen stå igjen på kjøkkenet mens jeg spiste på rommet mitt. Jeg lot verandadøren stå oppe for å lufte, og da jeg kom tilbake, hadde fugler spist av maten og bæsjet på gulvet.

For ikke lenge siden ble ett av kjøleskapene i boligen ødelagt. Veenstra og de andre beboerne ble nødt til å kaste mat, og måtte purre noen ganger før et nytt kjøleskap kom på plass.

– Vi sa fra til administrasjonen at kjøleskapet var ødelagt, men vaktmesteren fikk ikke beskjed om dette før flere dager etter at vi først meldte fra, sier Veenstra.

– Hva synes du om avstanden til sentrum?

– Å ta t-banen frem og tilbake til skolen er ikke noe problem. I helgene er det verre. Da må man som regel ta buss hjem fra byen og gå en mye lenger avstand. Det er dårlig at det ikke er et bedre kollektivtilbud med tanke på at det er så stor studentby.

Veenstra ønsker å finne seg et nytt sted å bo etter jul.

– Jeg synes det er helt greit å bo her. Men det er først og fremst på grunn av de trivelige menneskene jeg bor sammen med. Hadde det ikke vært for dem, hadde jeg flyttet ut tidligere, sier Veenstra.

SiO ønsker mer midler

Styreleder ved Studensamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO), Fredrik Refsnes, har forståelse for at dårlig standard er en kilde til misnøye, og påpeker at SiO tar vedlikehold av boligene på alvor.

– Vår boligmasse er av varierende standard, og dagens studenter har andre krav og behov enn det som var tilfellet på 60-tallet da en del av våre bygg ble oppført. Vi har derfor et etterslep på boliger som behøver total rehabilitering, sier Refsnes.

Han forteller at Kunnskapsdepartementet tidligere har åpnet for å dele ut midler øremerket rehabilitering, men at ingen

av landets studentsamskipnader fikk innvilget midler til dette i forrige søknadsrunde.

– Det er et tankekors at dersom vi velger å rive et 60 år gammelt bygg, vil vi kanskje få tilskudd til å bygge opp et nytt bygg. Men dersom vi rehabiliterer, får vi ikke tilskudd, selv om de totale kostnadene reduseres, sier Refsnes.

– Opplever dere at Kunnskapsdepartementets ønske om nye boliger går på bekostning av kvaliteten på de eksisterende studentboligene?

– Ja, til en viss grad. Det trengs absolutt flere studentboliger, men vi har også mange bygg som er foreldet og har behov for total rehabilitering, sier Refsnes.

– Vi ønsker mer støtte fra KD til rehabilitering, men er samtidig vårt ansvar bevisst, og skal etter planen rehabilitere ett boligbygg per år de neste 15 årene. Pilestredet 36 rehabiliteres i disse dager, og skal være ferdig til sommeren. I 2012 skal ett bygg på Sogn studentby rehabiliteres, og i 2013 står ett bygg på Kringsjå for tur, sier Refsnes.

NSO vil ha mer nytt

Norskstudentorganisasjon (NSO) har flere studentboliger som en av sine viktigste kampsaker. Leder av NSO, Kim Kantardjiev, tror ikke satsingen på nye boliger går på bekostning av kvaliteten på eksisterende boliger.

– Det er absolutt behov for å pusse opp deler av de eksisterende studentboligene. Men det er ikke slik at økte midler til nye boliger reduserer midlene til oppussing, sier han.

Han synes det er uheldig at noen studentboliger har såpass lav standard at folk ikke trives, men mener nye bygg burde prioriteres.

– Vi er helt avhengig av at det bygges nytt for å dekke den store etterspørselen.

eirikom@universitas.no

UiO : Universitetet i Oslo

**MUSIKK-
FESTDAGER
I SENTRUM**
TORS. 3.11. - LØR. 5.11.

4 KONSERTER
Gratis for studenter, husk studiebevis!

- 1) EIR INDERHAUGs Haugtussa-program i Universitetets Aula torsdag 3.11. kl. 1930
- 2) LEIF OVE ANDSNES og Det Norske Kammerorkester i Universitetets Aula, fredag 4.11. kl. 1400
- 3) JAZZKLUBB i Frokostkjelleren i Universitetshagen med Hayden Powell Trio, fredag 4.11. fra kl. 2100
- 4) OPERAPUB i Frokostkjelleren lørdag 5.11. fra kl. 2100

For komplett program, se:
www.uio.no/om/aktuelt/arrangementer/

FOTOS: UIO/HANNE UTIGARD/COLORBOX.COM

Ventet lenge: Presset på Campus Pilestredet blir ikke mindre av at Statsbygg og Høgskolen ikke klarte å bli ferdige med åpningen av Senter i sentrum i tide. Parlamentsleder, Liv Kristin Korssjøen fortviler.

Studentforeninger kastet på gata

Høgskolens nye studentbygg skulle stå klart i august. Trolig vil det ikke åpnes før i januar, og studentforeningene står nå uten lokaler.

STUDENTBYGG

tekst: Hans J. Skjong

foto: Christian Lycke

Senter i sentrum er et av Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) sine tiltak for å bedre de trange forholdene på Campus Pilestredet. Flere lesesalsplasser og lokaler for studentforeninger er noe av det bygget skal brukes til.

Tre måneder etter at bygget skulle være klart til bruk, er det fremdeles mye som ikke er ferdig. Dette medfører blant annet at flere studentforeninger nå står uten lokaler.

Trenger internett

HiOA er ferdig med kablingen internt i bygningen, men har så langt ikke fått internetttilkobling.

– Vi mangler internetttilgang til bygget. Det gjør at vi ikke får overvåket kortlesersystemet. En offline-løsning går greit for mindre grupper, men for større grup-

Senter i sentrum

- Skal inneholde lesesalsplasser, studentforeningslokaler og undervisningsrom.
- SiO er i dialog med HiOA om et SiO-senter som også har helse- og rådgivningstjenester.
- Bygget er restaurert og ligger i nærheten av Holbergs plass.

per trenger vi internett, forteller prosjektleder for Senter i sentrum, Bjørn Sivertsen.

Han forteller at de er ferdig med kablingen internt i bygget, men at fiberleverandøren mistenker at det er brudd på fiberen på grunn av en trikkelinje.

– Studentorganisasjoner skal jo ha nett, og uten dette er det ikke noe poeng å være der, mener Sivertsen.

Problem på problem

Statsbygg hadde ansvaret for ombyggingen av lokalet. Ifølge

avtalen med HiOA skulle de være ferdig med mesteparten av arbeidet 1. august, og så ha noe småarbeid igjen etter det.

1. august ble etter hvert til 17. august, og HiOA begynte da med kablingsarbeid.

– Det var ingen kontrakt før sommeren, og vi heiv oss rundt for å få huset i god stand. Vi har jobbet på spreng i sommerferien, sier kommunikasjonsdirektør i Statsbygg, Hege Njaa Rygh.

Åpningen av bygget var med andre ord på etterskudd allerede fra første del av arbeidet. Rygh presiserer at de har overholdt kontraktforpliktelsene.

Mangler lokaler

For omtrent ett år siden kunne Universitas melde at det var

46 studenter per lesesalsplass på Høgskolen i Oslo. Student-

parlamentsleder ved HiOA, Liv-Kristin Rød Korssjøen frykter utsettelsen av Senter i sentrum vil gjøre presset på de eksisterende lokalene større.

– Vi lurar fælt på at hvor det blir av. Til september skulle bygget være klart, men vi tviler på at det blir klart til jul. »

«Vi lurar fælt på at hvor det blir av. Til september skulle bygget være klart, men vi tviler på at det blir klart til jul.»

Liv-Kristin Rød Korssjøen, studentparlamentsleder ved HiOA

kaler som studentforeningene kunne benytte seg av, men nå har de bygget om hemsen. Dette betyr at studentforeningene ikke har lokaler til rådighet.

– Det hadde vært positivt om man for eksempel kunne brukt bygget til tross for at ikke net-

ter er helt på plass, mener hun. Korssjøen sier det er kritikkverdig når forsinkelsene går ut over studentenes læringsmiljø.

Dette gjelder for eksempel dersom det fører til at studenter må dele læringsrom. Prosjektleder Sivertsen mener det hele er svært beklagelig.

– Vi jobber med saken, og håpet at vi skulle bruke to til fire uker. Vi har purret på nettleverandøren vår, sier Sivertsen.

Fikk plass til slutt

Studentene på mastergradstudiet estetiske fag ble lovet tre rom til egen disposisjon. De er imidlertid blant de heldige som nå har fått tilgang til rommene.

– Vi har fått tre rom i det nye bygget som vi kan organisere som vi vil, for eksempel et male-rom, sier mastergradstudent i estetiske fag, Catrine Lie.

Det er mellom 30 og 40 studenter på dette masterprogrammet, og trolig er det gruppens lille størrelse som gjør at de får tilgang til bygget på tross av de foreløpig mangelfulle kortleserne.

debattredaktør: **Magnus Lysberg**
magnus.lysberg@universitas.no 943 66 089

Kronikk: **3500 tegn**

Leserinlegg: **maks 2000 tegn**

Replikk: **800 tegn**

Sendes til: **universitas@universitas.no**

Frist: **mandag klokka 10**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

Talerør for tulling

«Hvorfor intervjuer Universitas en komplett tulling som Oddbjørn Jonstad, som ikke har noen tilknytning til UiO? Er det noen som i det hele tatt har hørt om «Norsk Folkeparti»?

Akademisk ansatte har selvsagt rett til å uttale seg om hva de vil, og til å delta i politisk debatt. Det er en del av den akademiske friheten. Hvis man er professor eller førsteamanuensis har man uansett fag en bakgrunn i form av akademisk skolerung som er relevant i forhold til å uttale seg også om politiske spørsmål. De fleste fag har en relevans langt utover de temaene man forsker på.

Nei takk til Oddbjørn

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Kaller UiO-ansatte venstreekstremer»

Forsvarer pillebruk

«Det er vel sjelden at folk med eksamensangst benytter seg av medikamenter for å bedre eksamensresultatene, de gjør det for å klare å gjennomføre eksamen. Det er altså ikke snakk om prestasjonsfremmende midler, men midler som gjør at man klarer å gjennomføre eksamen på en tilnærmet normal måte, slik

at de får vist hva de faktisk kan og ikke blir hemmet av angsten sin. Å bruke medikamenter som forbedrer eksamensprestasjonen (ritalin og lignende) blir vel sjelden brukt av personer med angst som hovedproblem.

I tillegg er det vel også slik at alle sterke preparater er reseptbelagte. Man må jo anta at norske leger med 6 års utdanning gir ut resepter til de som faktisk har et reelt behov for angstdependende medisin, og ikke til alle som spør eller til folk som ønsker «prestasjonsfremmende» midler.

Det blir litt som debatten om bruk av astmamedisin i langrennssporten. Astmamedisin gjør at mennesker med astma fungerer omtrent som vanlige mennesker, mens angstmedisin gjør at mennesker som lider av angst føler seg omtrent som normale mennesker og kan prestere deretter. En person som ikke har angst vil vel ikke ha noen grad av prestasjonsfremmende effekt ved bruk av angstmedisin, likesom en person som ikke har astma ikke vil få noen prestasjonsfremmende effekt av astmamedisin. **Julia**

Hører sjelden folk klage når lamme individer får benyttet rullestol for å fungere i hverdagen...

Enok

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Angst-studenter doper seg sløve»

«Hvorfor intervjuer Universitas en komplett tulling som Oddbjørn Jonstad?»

Nei takk til Oddbjørn, fra nettdebatt

LESERNES MELDINGER

Send sms til 994 49 834

«Fremtidige drømmemann på lektorprogrammet, hvor er du? Skoleferien blir jævla lang om man er sammen med en eller annen boring BI-konsulent med to ukers sommerferie. Find me! **LeP-studine**

«Ex.fac bør erstattes med ex.stud, et tipoengs emne i optimal bruk av NAV-systemet. Meir demokrati, meir penger! **Arb.løs humanist**

«Nytt frå Bjerke Høyre (internt memo): Etter naturlig avvikling av pan-slaviske innslag sitter vi igjen med en hel drøss jøde-kalotter og fire opplag med diktsamlingen *Hebraiske kjøkkenvers* etter fjorårets julebord. Kan derfor en av de syv betalende medlemmene som ikke åpent har deklart antisemitiske holdninger innfine seg på partikontoret snarest for opprydding! På forhånd takk! **Hilsen arrangementskomiteen.**

«Takk til de glupe realiste for at jeg slapp å havne i grøtta og i busken nok en gang – dere lyste opp i treningsmørket! **Hilsen en med (vanligvis) kontroll på beina.**

«Hvis du skaffer deg en hund (finnes utenfor matbutikker og lignende) kan du få mer trygd! Kjøpt hundemat fra first price og vips: tre-fire halvlitere ekstra i måneden! **Kim**

«Forskningsfronten: Dr. Bombay og dr. Macdoo er egentlig samme artist! **Hilsen musikkvitenskap**

«Til vedkommende som har knabba klappstolen ved treskapa på hf: Sett den tilbake fort som svint! **Hilsen studentforeningen for norske eksilanter i Sudan.**

«Hun ring-meg dama sitter foran meg på forelesning. Hello ekkel solariumslukt. Bye-bye konsentrasjon. **Admiral V.**

«Til sulten studine. Gulrot-medaljongene på Frederikke er faktisk Meget Tilfredsstilende. **Matglad and**

«Til sulten studine: Du blir så sliten og så trott av ekkel veggsmat. Du trenger Johnny Rampage kjøtt, og en sprut dressing på din salat. Hilsen Johnny «Loge» Rampage **avsender**

IDEOLOGI OG TERROR

Carl Müller Frøland, masterstudent i idéhistorie

Spørsmålet gjaldt «kulturfascisme»

«Fascisme er en ideologi som er svært vanskelig å avgrense presist, og betegnelsen lar seg lett seg lett misbruke som politisk skjellsord.»

Jeg etterspurte en definisjon av et annet begrep, nemlig «kulturfascisme» som Hagtvet benyttet i intervjuet i Universitas 5. oktober – et begrep som neppe er kjent for mange av leserne.

For at det skal gi mening å kalle et fenomen «fascistisk», vil jeg hevde at det bør romme flere elementer fra klassisk fascisme. Som eksempler på «kulturfascisme» nevnte Hagtvet oppfatninger som at europeisk kultur er overlegen alt annet, og at kristendommen er overlegen islam. Da er

I sitt fyldige tilsvaret i forrige ukes Universitas gjør Bern Hagtvet meg oppmerksom på egenprodusert litteratur om fascisme. Nå gjaldt det imidlertid ikke hans syn på «fascisme» som sådan.

spørsmålet: Hvilke fascistiske elementer kan identifiseres i disse eksemplene? En kategorisk avvisning av demokratiet som styreform? Nasjonen som et «organisk» fellesskap hvor intet individuelt avvik aksepteres? Voldens rensende kraft? Hagtvet har overhodet ikke spesifisert noen trekk som tradisjonelt forbindes med fascisme, ved de kulturoppfatningene han uten videre betegner som «fascisme».

Er det slik at Hagtvet, av en eller annen grunn, ikke ønsker å definere «kulturfascisme»? Eller kan det være at han ved nærmere ettertanke ser at dette strengt tatt vanskelig lar seg gjøre? Fascisme er en ideologi som er svært vanskelig å avgrense presist, og betegnelsen lar seg lett misbruke som politisk skjellsord. Det er nødvendig, ikke minst i akademisk sammenheng, å bestrebe seg på å bruke denne betegnelsen varsomt så ikke begrepet utvannes. Det er overraskende at nettopp en fascismeekspert ikke synes å dele denne oppfatningen.

Kulturfascist? Mussolini var fascismons far, men var han også kulturfascist? Det er fortsatt uklart hva Bern Hagtvet mener med begrepet.

FRA UNIVERSITAS UTG. 26, 2011

UNIVERSITETSSTATUS

Liv-Kristin Rød Korssjøen, leder av Studentparlamentet ved HiOA

Universitetet i Oslo sentrum?

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) har planer om å bli universitet innen utgangen av 2014. Synes du det er en god idé?

I disse dager sender Studentparlamentet ut en spørreundersøkelse til alle studenter ved HiOA. Et av spørsmålene lyder som følger: «Mener du at Høgskolen i Oslo og Akershus bør bli universitet?». Svaralternativene er «ja», «nei» og «vet ikke».

«Vår nyvalgte rektor avfeier diskusjonen ved å si at universitets-satsingen allerede er vedtatt i Høgskolestyret.»

omstridte universitetssatsning.

Til tross for at universitetssatsningen allerede har vært oppe i høgskolestyrene – både ved gamle HiO og gamle HiAk – er det få studenter som har hevet stemmen i denne saken. Kan det være fordi studentene stiller seg fullt og helt bak Høgskolens ambisjoner? Eller kan det rett og slett hende at saken har gått enkelte studenter hus forbi?

Vi i Studentparlamentet er slett ikke sikre. Derfor

spør vi.

For oss er det av stor betydning at HiOA-studentene involverer seg i universitetsdebatten. Vår nyvalgte rektor avfeier diskusjonen ved å si at universitetssatsingen allerede er vedtatt i Høgskolestyret. «Diskusjonen om vi skal bli et universitet eller ikke, er over», uttalte hun tidligere i høst. På dette punktet er imidlertid rektoren og jeg nokså uenige.

Det stemmer at Høgskolestyret har vedtatt en strategi for hvordan HiOA skal kunne bli universitet. Men selv om høgskoleledelsen har bestemt seg for at de ønsker å bli universitet, er den endelige beslutningen langt fra fattet. Denne vurderingen skjer et helt annet sted enn i Høgskolestyret.

Det sier meg at vi studenter fortsatt har muligheten til å påvirke. Det er nå vi har sjansen til å rope ut. En sjanse jeg mener vi bør gripe. Høgskolestyrets beslutning gjør det enda viktigere for oss studenter å delta, stille spørsmål, være utålmodige og være med på å bestemme i hvilken retning vi vil at HiOA skal gå. Vi kan ikke la en strategi frarøve oss vår rett til medvirkning. La oss skape debatt, i stedet for å la den kveles.

Jeg vet hva jeg mener. Gjør du? Spørsmålene har du fått på e-mail. Sett av to minutter og hjelp oss i arbeidet med å fremme studentenes syn på universitetssatsingen.

NEDLEGGELSE

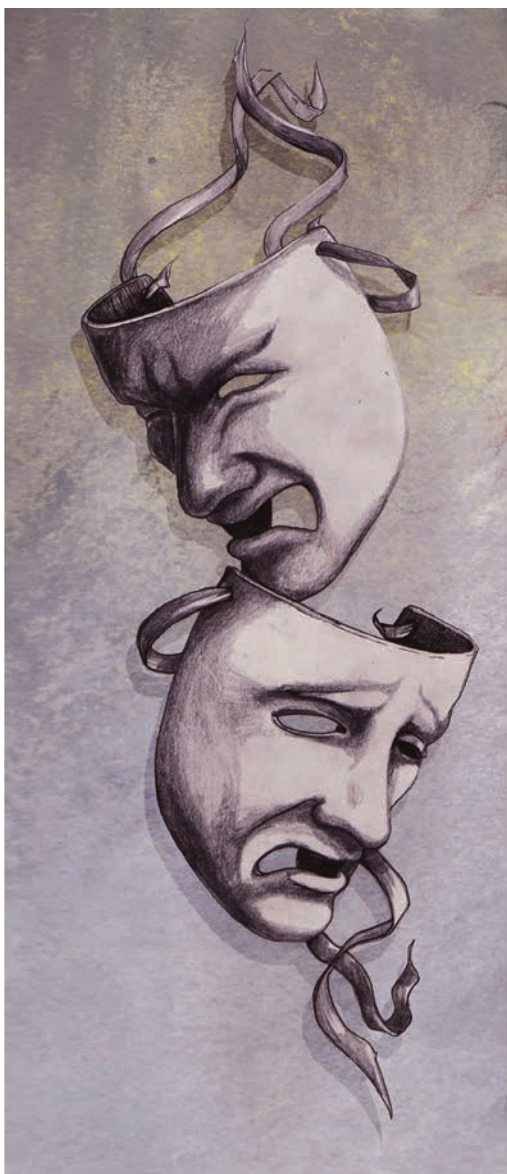
Eline Arbo og Tora M. Optun, fagutvalget for teatervitenskap.

Teppefall for teatervitenskap

Den administrative ledelsen ved Institutt for kultur og orientalske språk (IKOS) besluttet i høst en midlertidig opptakstans for bachelorgraden i teatervitenskap fra høsten 2012. Dette ble bestemt bak lukkede dører uten at verken fagmiljøet eller instituttstyret ble informert. Instituttleder Arne Bugge Amundsens påstand om «løpende dialog» med fagmiljøet fremstår, med Henrik Ibsens ord, som «dikt og forbannet løgn». Ledelsen gikk ikke ut med informasjon før opptakstansen var et faktum.

Nedleggelsen av et samfunnsrelevant fag som teatervitenskap medfører et alvorlig tap for Universitetet i Oslo og samfunnet forøvrig. Enda viktigere er det kanskje at denne saken vitner om omfattende strukturelle problemer ved Norges ledende utdanningsinstitusjon (og det i et jubileumsår!). Dette angår oss alle, ikke bare kulturnerder som ifølge en fremadskridende logikk studerer «overskuddsfenomenene» kunst og kultur.

Da en vitenskapelig ansatt gikk ut i permisjon i sommer oppsto det et prekært behov for å dekke undervisnings og veiledningstilbudet på masternivå. Instituttledelsen valgte å benytte den «uavklarte personalsituasjonen», som de selv er ansvarlige for ved ikke å ansette vikarer, til å søke om opptakstans for bachelor høsten 2012. Konsekvensene ser ut til å være at faget vårt legges ned uten at hverken fagmiljøet eller studentene har anledning til å motarbeide det – rett og slett fordi ledelsen ved vårt institutt holdt det hemmelig.

ILLUSTRASJON: ANE HEM

«Instituttleder Arne Bugge Amundsens påstand om «løpende dialog med fagmiljøet fremstår, med Henrik Ibsens ord, som «dikt og forbannet løgn.»»

At teatervitenskap står på avgrunnens rand er noe Amundsen har vært klar over lenge. En nylig utarbeidet rapport fra det nasjonale fakultetsmøtet for humanistiske fag, som

Amundsen forøvrig har vært leder for, slår fast at teatervitenskap står i fare for å bli nedlagt i løpet av få år dersom det ikke tas grep for å redde faget. Det er en mildt sagt problematisk sammenblanding av roller at Amundsen har studert undergangen til et fag hvis endelikt han selv har bidratt til. Det at han samtidig ser ut til å ha holdt tilbake denne informasjonen både fra fagmiljøet og studentene, og fremstilt situasjonen som «udramatisk», er enda verre.

Undervisningsleder

Arild E. Ruud hånerte oss da han sa i Radio Nova at «studentene kanskje skulle ha engasjert seg for faget sitt litt før». Vårt svar til ledelsen er: Hvordan kan vi engasjere oss når dere holder prosessene unna offentligheten?

Vi i Fagutvalget for teatervitenskap arbeider for fagets overlevelse. Vi ber om å få diskutere teatervitenskapens situasjon i instituttstyret. Det er vår eneste mulighet til å motarbeide en nedleggelse. Til nå har vårt ønske om å ta dette opp som diskusjonssak blitt avvist av instituttledelsen. Ved å avvise denne forespørselen har ledelsen lagt lokk på en diskusjon som er avgjørende for teatervitenskaps fremtid ved universitetet i Oslo. Det viser samtidig hvordan ledelsen har mulighet til å diktere hvilke saker som skal diskuteres i styret. Det undergraver universitetsdemokratiet.

SKOLE

Torger Ødegaard, utdanningsbyråd i Oslo

Oslo tar sin del av byrden

Universitas gir på lederplass 26. oktober et feilaktig bilde av Oslo kommunes bidrag. Saken gjelder spørsmål om godkjenning av studiekompetanse for studenter utenfor EØS-området, som ønsker å ta opp fag for å komme i gang med utdannelsen sin.

Søkere som er over 25 år og har fullført videregående opplæring i hjemlandet, men som ikke har fått godkjent denne som generell studiekompetanse eller fagutdanning i Norge, vil fortsatt kunne få tilbud om videregående opplæring i Oslo Voksenopplæring, selv om de ikke har lovfestet rett til et tilbud.

Oslo gir altså et tilbud utover lovfestet rett. Totalt er det nå om lag 400 voksne uten rett som får opplæring i regi av Sinsen Voksenopplæring. Innenfor de midlene vi til enhver tid har til rådighet vil Oslo fremdeles stille opp med et tilbud.

Universitas skriver også at jeg skal ha vært taus i saken. For ordens skyld: Jeg ønsker å ha et godt forhold til Universitas som utdanningsbyråd i kunnskapshovedstaden Oslo, og håper på et godt og ryddig forhold til studentavisen og saker studenter er opptatt av.

STUDENTRABATT!

ALOE BLACC

Mannen bak monsterhiten
"I NEED A DOLLAR"!

ROCKEFELLER MANDAG 14. NOVEMBER
Bill. kr. 250,- + bill. avg. / Student kr. 200,- + bill. avg. 18 år leg.
Forsalg: www.rockefeller.no, Posten, Narvesen, 7-Eleven, tlf. 815 33 133.

STUDENTRABATT!

LIVE! TIMBUKTU & PAIMON!

SENTRUM SCENE ONSDAG 23. NOVEMBER
Bill. kr. 320,- + bill. avg. / Student kr. 250,- + bill. avg. 18 år leg.
Forsalg: www.rockefeller.no, Posten, Narvesen, 7-Eleven, tlf. 815 33 133.

SPRÅKDAGEN 2011: Norsk for innvandrarer, engelsk for nordmenn?

Kan den nye språkpolitikken gjennomførast på universiteta og høgskulane og i bedriftene?

15. november kl. 10.15 – 15.30 i Oslo Konserthus.

Konferansen vert teiknspråktolka.

Arrangementet er gratis.

Påmelding på www.sprakradet.no innan 6. november.

Språkrådet

www.unik.no

UNIK
UNIVERSITETSSENTERET
PÅ KJELLER

Master/PhD-studier og videreutdanning innen

- Nettverk, informasjonssikkerhet og signalbehandling for kommunikasjon
- Elektronikk og fotonikk
- Kybernetikk og industriell matematikk
- Energi og miljø

i samarbeid med UiO, NTNU og forskningsmiljøene på Kjeller

kulturredaktør: **Mirjam Sorge Folkvord**
mirjamkf@universitas.no 478 51 790

featureredaktør: **Anders Fjellberg**
anders.fjellberg@universitas.no 993 67 068

KULTUR

Hakkespett uten hjernerystelse

FUGLELIV: Når hakkespetten hakker hull holder hakkespettens hode en heltemodig fart på hele seks meter i sekundet og en kraft på tyngdekraften ganger 1000. Hvordan hakkespetter unngår å få hjernerystelse eller andre store skader har så langt vært et uopplart mysterium. Helt til forskere fra Polytechnic University of Hong Kong bestemte seg for å ta tak i saken, melder videnskab.dk. I

kontrollerte omgivelser fikk forsøkshakkespettene hakke løs, mens forskerne filmet dem i slow motion og tok opp kraften i hakkene med en sensor. Det viser seg at hakkespettens tungeben ligger som en løkke rundt selve kraniet og fungerer som «sikkerhetssele». Noen knokler i kraniet er bløtere og fungerer som støtdempere, sammen med det asymmetriske nebbet som tar av støt mot selve hjernen.

FOTO: FLOK/CHRISTINELESTER

Oppdrag: mislykke

Nesten all forskning på Afghanistan-krigen er oppdragsforskning for norske myndigheter. – Forskningen er for opptatt av norske forhold, sier Afghanistan-forsker Ståle Ulriksen

Samarbeid: Afghanistan en viktig for norsk utenrikspolitikk. Er forskerne inne i bildet?

ILLUSTRASJONSFOTO: FORSVARETS MEDIESENTER

AFGHANISTAN

tekst: Magnus Lysberg

Etter ti år med norsk krigføring i Afghanistan er nesten all forskning på konflikten oppdragsforskning for norske myndigheter. Afghanistan-forsker Ståle Ulriksen mener det bidrar til en norsk debatt om Afghanistan som er opphengt i norske forhold.

–Den norske debatten handler om ting som er viktige i Oslo, ikke ting som er viktige i Afghanistan. De fleste som befinner seg i Kabul er for opptatt av Norge. Det gjelder sivile og militære, journalister og forskere, sier Ulriksen.

Ulriksen leder Afghanistan-prosjektet ved Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI).

Norsk Afghansitan-forskning

- Norske styrker har nå vært i Afghanistan i ti år. Nesten all norsk forskning på konflikten er oppdragsforskning for norske myndigheter.
- Nesten alle nordmenn som forsker på konflikten i Afghanistan er tilknyttet enten Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI), Institutt for fredsforskning (PRIO) eller Chr. Michelsens institutt (CMI).

Prosjektet er støttet av Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Politidirektoratet og Norges forskningsråd. Han mener at han og andre oppdragsforskere står fritt til å uttale seg kritisk i media, men kunne likevel godt ha tenkt seg friere tøyler.

– Vi burde nok hatt mye mer fristilt forskning. Vi på NUPI fikk penger til Afghanistan-prosjektet, men etter et halvt år ville vi endre problemstillingene. Det kunne vi ikke, sier han.

– Burde universitetsmiljøene engasjert seg mer i Afghanistan-forskningen?

– Ja, helt klart. Vi ville fått flere uavhengige stemmer, og kanskje mer debatt på afghanske premisser, sier Ulriksen.

Chartertur-forskning

Journalist Anders Sømme Hammer har bodd i Afghanistan siden 2007, og er den eneste norske journalisten som har arbeidet i Afghanistan over flere år. Han sier i en e-post til Universitas at «et av de største problemene med norsk Afghanistan-

forskning er at forskerne ikke har erfaring fra områdene de snakker om. De fleste som kommer til Afghanistan, besøker bare Kabul og kanskje de norske militærleirene i Mazar-e-Sharif og Maimana i løpet av en uke eller halvannen».

Hammer har selv lagd flere dokumentarer fra Faryab, provinsen der mesteparten av de norske styrkene i Afghanistan holder til, og etterlyser mer selvstendig feltarbeid fra norske forskere og journalister.

«Faryab-provinsen nevnes ukjentlig i norske medier og på seminarer, men jeg vet ikke om noen norske forskere som har gjort selvstendig feltarbeid der de siste fem årene», skriver han til Universitas.

«Det er ikke slik at det er umulig å reise dit og møte folkene du skriver om», sier

Smart < flittig

FORSKNING: Hvilke egenskaper spiller egentlig inn for studenter som gjør det bra på studiene sine? Det ønsket en gruppe forskere fra University of Ediburgh å finne ut av. Gjennom å samle data fra over 200 utførte studier på til sammen om lag 50 000 studenter mener forskerne å kunne konkludere: Det er ikke de studentene som fra

starten har vært glapest som gjør det best. Derimot er det de som arbeider jevnt, trutt og samvitighetsfullt, og samtidig utvikler større og større faglig nysgjerrighet som tenderer til å gå ut med de beste resultatene til slutt. Forsker ved prosjektet Sophie von Stumm oppfordrer også fremtidige arbeidsgivere til å verdsette studen-

tenes nysgjerrighet. – Det er lett å ansette noen som har gjort jobben før, og derfor vet hvordan de skal oppføre seg i rollen. Men det er mye mer interessant å identifisere dem som har det største potensialet for utvikling – de nysgjerrige, sier hun i en pressemelding fra Association for Psychological Science.

Nytt gigaforskningsråd

SAMMENSLÅING: De europeiske forskningsrådene går sammen og danner en ny samarbeidsorganisasjon: Science Europe. Det melder Forskerforum. Science Europe skal jobbe for å sikre de nasjonale forskningsrådenes felles interesser innenfor europeisk forskningspolitikk. Særlig skal de påvirke arbeider med satsingen European Reseach Area

(ERA) – et forsøk på å smelte sammen europeisk forskning til ett felles forskningsområde. Tidligere har lederne av europeiske forskningsråd vært mer uformelt organisert, men vil nå holde til i Brussel, som en stiftelse under Belgisk lov. Organisasjonen skal også fremme det direkte samarbeidet mellom europeiske forskere i form av egne fagkomiteer og utvalg.

et

Kan ikke nok: Øyvind Østerud sier statsvitene ved UiO ikke har ekspertise på Afghanistan-krigen. FOTO: SKJALG BÖHMER VOLD

«Faryab-provinsen nevnes ukentlig i norske medier og på seminarer, men jeg vet ikke om noen norske forskere som har gjort selvstendig feltarbeid der de siste fem årene.»

Anders Sømme Hammer, Afghanistan-journalist.

Hammer, som selv har reist mye rundt i Afghanistan som journalist, uten beskyttelse fra NATO-soldater.

Ingen undervisning

Ståle Ulriksen mener manglende kunnskap om Afghanistan forklarer mye av det som har gått galt.

– Forståelsen av lokale forhold er helt avgjørende for å forstå hva som skjer i Afghanistan, i mye større grad enn i andre konflikter jeg har forsket på. En av grunene til at ting går galt, er at mange som er der nede ikke forstår noen ting av det afghanske samfunnet. Resultatet er feilvurderinger, man blir rett og slett spilt av lokale afghanere.

Leder for Institutt for statsvitenskap ved

Universitetet i Oslo (UiO), Øyvind Østerud, sier at konflikten i Afghanistan blir belyst i flere kurs i statsvitenskap ved UiO, men at instituttet ikke gir dybdeundervisning i konflikten.

– Vi har ikke den ekspertisen som er nødvendig for å holde et slikt kurs, sier han.

– Kunne dere ikke hentet inn ekspertise utenfra?

– Det er sikkert mulig, men noen av de best kvalifiserte er ikke tilgjengelige for omfattende undervisning her på Universitetet.

Trege universiteter

Oppdragsforskningen om Afghanistan skjer på NUPI og Institutt for fredsforskning (PRIO) i Oslo, og Chr. Michelsens institutt

(CMI) i Bergen. PRIO-direktør Kristian Berg Harpviken mener problemet med Afghanistanforskningen ikke bare gjelder Norge, men er internasjonalt.

– Jeg føler meg ganske sikker når jeg sier følgende: Den beste Afghanistan-forskningen vi har hatt skjedde på 60- og 70-tallet. Etter 2001 har det gått mer ressurser til Afghanistan-forskning enn noensinne, men det meste av dette har hatt et smalt fokus på hvordan man kan lykkes med det internasjonale fredsprosjektet, og stort sett vært utført av forskere som ikke kjenner landet fra før.

– Er det ikke da merkelig at det er så lite oppmerksomhet om den afghanske krigen fra universitetshold?

– Du har helt rett i det. Universitetene

er relativt upåvirket av dagsaktuelle saker i hvordan de setter sin forskningsagenda. Det er det mye bra i, Universitetene er robuste, og kan sette sin egen agenda. Men det er klart at når det knapt finnes en eneste universitetsansatt som reorienterer seg er det jo pussig, sier Harpviken.

Øyvind Østerud er for så vidt enig i at uavhengig forskning på konflikten hadde vært en god idé, men har ikke statsvitere ved UiO som jobber spesielt med Afghanistan.

– Det er krevende å gjøre god Afghanistan-forskning. Man må kunne språkene og tilbringe mye tid i området. I tillegg er det vanskelig å hente inn penger fra uavhengige finansieringskilder, sier Østerud.

magnus.lysberg@universitas.no

– Driver ikke med innavl

«Vi skal både ivareta de som er utdanna på UiO, samtidig som vi skal være åpne for internasjonale søkere.»

Inga Bostad, prorektor ved Universitetet i Oslo

Snever rekruttering: For to uker siden beskyldte Kristian Gundersen UiO for å ikke rekruttere nok utenfor landegrensene.

ARKIVFOTO: BRIAN OLGUIN

Prorektor Inga Bostad avviser kritikken om akademisk innavl på UiO. Hun får støtte fra BI-forsker.

AKADEMIA

tekst: Håkon Frede Foss

Biologi-professor ved Universitetet i Oslo (UiO) Kristian Gundersen sa for to uker siden til Universitas at UiO favoriserer sine egne når de skal ansette forskere. Ifølge Gundersen hemmer dette fornying og fører til dårlig forskning. Prorektor ved UiO, Inga Bostad, avfeier kritikken og etterlyser empirisk grunnlag for Gundersens påstander.

– Jeg opplever ikke at konkurransen om akademiske stillinger er rigga til fordel for interne søkere, sier Bostad.

– Det er viktig å gjøre oppmerksom på at vi skal både ivareta de som er utdanna på UiO,

samtidig som vi skal være åpne for internasjonale søkere, sier hun.

– Driver UiO en rekruttering som fører til dårlig forskning?

– Jeg veit ikke hva du mener med spørsmålet. Dårlig forskning? Det finnes

lite som indikerer at vår forskning er dårlig. Vi har flytta oss framover på forskjellige parametere og rangeringer, svarer Bostad.

UiO eldst og størst

Bostad mener UiO legger mye ressurser i å rekruttere bredt og internasjonalt.

– Vi utlyser stillingsannonser på engelsk og vektlegger åpenhet og tydelige kriterier i ansettelsesprosessene. Dessuten

har vi profesjon

lisert mottaks

apparatet for

utenlandske

forskere,

forteller

Bostad.

U n i

versitets

s t y r e t

har også

vedtatt å

opprette

en rekrut

teringspott.

– Denne

potten skal

bidra til å styrke

strategisk, tverr

faglig og internasjo

nal rekruttering, sier

Bostad.

Hun vedgår likevel at en

institusjon i et lite land som Norge, har visse

utfordringer med å rekruttere bredt.

UNIVERSITAS: 23. FEBRUAR 2011

– UiO er eldst og størst. Vi har fag som omhandler nasjonsbygging, norsk kultur, historie, språk, jus, og samfunnsvitenskap som er knyttet til nasjonale forhold, forklarer Bostad.

– Derfor er det en tendens at de som jobber på UiO, også har utdanning herfra, sier hun.

Helt normalt

Førsteamanuensis ved Handelshøyskolen BI's Institutt for ledelse og organisasjon, Jan Ketil Arnulf, er ikke overraska over at universiteter rekrutterer internt.

– Alle bedrifter og organisasjoner har en tendens til å reproducere seg selv, sier han.

Han er ikke bekymra for at dette fører til dårlig forskning.

– Intern rekruttering er ikke nødvendigvis noe stort problem i norsk akademika. Det gode med å rekruttere internt, er at det gir mulighet til å bygge opp fagmiljøer, sier Arnulf.

– Utfordringen i Norge er at vi ikke har universiteter som er konkurransedyktige internasjonalt. I stedet for har vi tenkt desentralisering i utdanningspolitikken og brukt ressurser på å bygge opp fagmiljøer i distriktene, sier han.

kulturredaksjonen@universitas.no

Ibsen-krig om ansettelses

En stor ansettelseskonflikt utspiller seg ved det lille «Senter for Ibsen-studier».

Krangelen har pågått offentlig i riksavisenes debattspalter i månedssvis.

Ibsen-senteret skal denne høsten ansette ny leder, samt en professor II-stilling. Begge stillingene er gjenstand for offentlig krangling.

▪ Da professor II-stillingen skulle besettes, blei det først utarbeida en prioritert rekkfølge over kandidater av et såkalt bedømmelsesutvalg. I andre runde blei personen som var innstilt på fjerdeplass, flytta opp til førsteplass av et såkalt innstillingsutvalg.

▪ Tre pensjonerte professorer tidligere tilknyttet Ibsen-senteret beskylder nåværende ansatte for å være inhabile og fremme personlige interesser, samt drive grov manipulasjon og juks. ▪ Rådsleder for Ibsen-senteret, Tore Rem, mener kritikkerne blant annet fremmer konspirasjoner og forsøker å diskreditere en av kandidatene til stillingen som senterleder. Ved en slik ansettelsespraksis tar innstillingsutvalget makten fra den sakkyndige vurderingsinstansen, sier Vigdis Ystad, én av de pensjonerte professorene, til Universitas.

– Akademia er med dette fratatt den siste rest av akademisk selvstyre. Vi har ingen garanti for at det nå lenger er faglig kriterier som veier tyngst ved faglige ansettelsespraksis, raser hun.

Rådsleder Tore Rem viser til at innstillingsutvalget ikke bare skal legge faglige kriterier til grunn ved bedømmelse av kandidater.

– De siste åra har vi fått en større betoning av personlig egnethet, inkludert pedagogiske egenskaper, for vitenskapelige stillinger, sier han.

Prorektor ved UiO, Inga Bostad, sier til Universitas at Universitetsledelsen ikke kommer til å gripe inn i saken. Hun avviser at saken er uttrykk for en lukkethetskultur ved UiO.

kulturredaksjonen@universitas.no

ILLUSTRASJON: JULIUS VIDARSØNN LANGHOFF

DETTE SKJER på DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

2. november

Onsdagsdebatten: Hvem tjener på vaksiner?

Debatt | Betong | 19

StandUp m. Selklubben | Annet | BokCaféen | 20

3. november

Forstad: Hundedager (Filmrulltorsdag) | Film | Lillesalen | 19

Jazz Jam | Konsert | BokCaféen | 21

Kaptein Pop: Supermale + BrightWhite | Konsert | Klubbscenen | 21

4. november

Akademisk Vorspiel: Tanken og dens fordommer

Foredrag | Biblioteket | 19

5. november

Pungrock #5: Heroinne + Monstereo + Hugsott

Konsert | Klubbscenen | 21

7. november

Hoes and bros - Hva utgjør maskulinitet i hip hop?

Upop | Lillesalen | 19

Motforestillinger | Teater | Teaterscenen | 19

8. nov

Quiz | Biblioteket | 20

GLEDEG TIL

Pungrock #6: PREMONITION 13 (US)

Konsert | Klubbscenen | 22. nov

Vårres Jul

Konsert | Betong | 26. nov

Closely Observed Trains (Tidsbilde)

Film | Lillesalen | 13. des

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

www.studentsamfundet.no

akademika

Bli
medlem!

Ikke på diett: Hanne Vold og Linda Nygård går for SiOs fish and chips

Dette er lavkarbo

- Dr. Hexeberg definerer det som under 100 gram karbohydrater per dag. Trener man veldig mye kan 150 gram være en øvre grense.
- Et vanlig norsk kosthold gir til sammenligning 250–300 gram per dag.
- Utgangspunktet er at vi er genetisk tilpasset det vi finner i naturen.
- Kjøtt, fisk, egg, fete meieriprodukter, jomfruoljer, nøtter, frø, bær grønnsaker og litt frukt er «ja-mat».
- Pasta, poteter, ris og brød er «nei-mat» eller «litt-mat».

Lavkarbonanza

«Alle» gjør det. Tør du pensjonere brødskiva og sverge til fettrik kost i stedet?

LAVKARBO

tekst: Lise Grønskar

foto: Ingrid Jørgensen

Lavkarbofarsotten har feid inn over landet i ekspressfart. Dietten slakter gamle kostholdsråd. Pasta, ris og brød er ut, og du kan spise fett med god samvittighet. Bill Clinton, Jennifer Aniston, Caroline fotballfrue og Jan Thomas er blant kjendisene som har sverget til en karbohydratfattig diett.

Men er dette noe for en stakars student?

– Denne kosten er optimal for oss alle fordi det er kost vi er ge-

netisk tilpasset å spise, sier lavkarboguru og lege Sofie Hexeberg.

– Hvis man er frisk og sunn trenger man ikke nødvendigvis å endre på kosten, men mange som går på lavkarbo opplever å bli klarere i hodet, tenke klarere og få mer energi. I tillegg sover man bedre, får bedre hud, hår og negler. Det kan også hjelpe mot ting som mageproblemer og eksem, sier hun.

– Dropp latten

Studenter er ofte blakke, men ifølge dr. Hexeberg trenger ikke lavkarbomat være dyrt.

– Kyllingfilet og biff er dyrt, mens fett kjøtt som nakkekoteletter er billig. Man får mange kalorier for pengene, mens frukt og grønnsaker er dyrt og gir få kalorier for pengene, sier hun.

– En kaffe latte koster 30–40 kroner. De pengene kan man heller bruke på sunn mat.

«Farlige» Dagens

Hva med studentkantinene, karbohydratenes høyborg? Etter en titt på menyen er Hexeberg ikke overbevist.

– Dette er stort sett høykarbokost. Noen av rettene kan omgjøres til lavkarbo hvis man spiser kjøtt, fisk og spør om å få smør til og masse grønnsaker istedenfor potet, ris eller pasta. Eller at man spiser mindre av de stivelsesrike matvarene, sier hun.

– Får en student nok energi hvis hun går på lavkarbo?

– Ja. Fett inneholder mer enn dobbelt så mye energi som karbohydrater og proteiner, sier Hexeberg.

Utelukker ikke lavkarbokantine

Det er opp til studentene selv hva de velger å putte i seg, mener direktør for studentkafeene, Alain Clerambault. Han opplyser at

både høykarbo- og lavkarbomat er å få i kantinene.

– Men det er ofte mye ris, pasta og poteter på menyen?

– Det har høy metningsverdi og er viktig for studentene. Vi har ofte salat ved siden av. Det er ikke bare pasta, poteter eller ris, altså.

– Har dere vurdert å åpne lavkarbokantine?

– Det har vi ikke gjort, men jeg vil ikke avvise det. Vi får lytte til studentene og hva de tenker, men hittil har det ikke vært noen diskusjon rundt det.

Slakter lavkarbo

Studenter bør absolutt ikke gå på lavkarbo, mener tidligere rektor ved UiO, lege og ernæringsprofessor Kaare Norum.

– Friske studenter bør ikke høre på disse lavkarbofolka. De bør ha et vanlig kosthold, som anbefalt av myndighetene og Verdens helseorganisasjon, sier han.

Norum påpeker at karbohydrater er verdens viktigste matkilde og mener at lavkarbo er feil på flere plan.

– Lavkarbo for en befolkning er galt økologisk, økonomisk, klimamessig og folkehelsemessig. Lavkarbo mangler vitenskapelig dokumentasjon og er egentlig uanstendig og uansvarlig. Det tjener bare økonomiske interesser, sier han.

Konsekvensene av lavkarbohysteriet kan ifølge Norum bli store.

– Et stort inntak av kjøtt og fete merieriprodukter vil kunne øke forekomsten av både kreft og hjerte-karsykdommer, sier han.

kulturredaksjonen@universitas.no

Dr. Hexebergs studentlavkarboråd

- Lag 1–2 lavkarbobrød i uken. Brødskivene er veldig mettende med smør på.
- Let etter billige pålegg som fete hvite oster, makrell i tomat, peppermakrell, leverpostei og røkelaks. Husk litt grønnsaker på.
- Lag store porsjoner til middag slik at du har litt rester å spise dagen etter. Bruk kjøttdeig istedenfor karbonadedeig – den er billigere og gir mer mat for pengene. Lag en fårikålgryte for to dager.
- Kjøp mat på tilbud og legg noe i fryseboksen hvis du har det. Let etter aktuelle matvarer som går ut på dato dagen etter.
- Bruk fete meieriprodukter istedenfor lettprodukter.

Lions Club Oslo / Berg BOKMARKED 5.-13. nov. 2011

VESTRE AKER SKOLE. Ullevålsalléen 37, v/Ullevål skole

Lør. 10–18, søn. 13–18, man.-fre. 17–20.

Lekne: Olav Waastad og Eivin Nilsen Salthe forsøker å være åpne og lekne i møte med tysk alvor.

På tysk dannelsesreise

Sinte drosjesjåfører og syklistar har hjulpet fjerdeklassingene ved Teaterhøgskolen til å tenke tysk.

TEATER

tekst: Solveig Nygaard Langvad

foto: Ingrid Jørgensen

– Stykket virket først distansert og litt utilgjengelig, men det interesserte oss umiddelbart, forteller Olav Waastad, student ved påbyggingsåret på Kunsthøgskolen i Oslo (KhiO) skuespillerlinje.

Og det er ikke hver dag teaterhøgskolen kan skilte med en Norgespremiere. Nå setter fjerdeklassingene opp tyske Fritz Katers *We are Blood*.

Post-apokalyptisk ødemark

Handlingen foregår i den tyske byen Wittenberg, hvor tilværelsen preges av et nærliggende kjernekraftverk. Stykket tar opp globale temaer som fraflytting, mangel på arbeidsplasser og naturkatastrofer.

– Det er individet i midten av alt dette som kolliderer som er fokuset for forestillingen, sier Salthe.

– Det regner og blåser og er flatt og kjipt der, det er som et

post-apokalyptisk wasteland.

I møtet mellom natur og betong, utforsker stykket motsetningene hos mennesker, og hvordan de møter problemer forskjellig.

– En av karakterene er miljøvernaktivist, mens en annen er kapitalist og vil bygge ut mest mulig. Det er svært aktuelle problemstillinger som blir tatt opp, forklarer Waastad.

– En utfordring med stykket blir å holde det friskt. Teksten er en ramme, og vi må spille innenfor den, men vi står fritt til å improvisere mye, og da må vi forsøke å holde det like åpent og lekent hver kveld, sier Nilsen.

Nå håper skuespillerne at mange av Oslos studenter vil komme å se på.

– Stykket kan gi dem det samme budskapet som de finner andre steder, men gjennom et annet medium. Vi tar Europa mer inn over oss nå enn før. Kanskje det kan skape en form for refleksjon, sier Nilsen.

Frustrerte berlinere

For å forstå stykket og karakterene bedre dro hele klassen på en fem ukers dannelsesreise til Berlin. Her inntok de teater-

forestillinger, fikk møte dramatikeren bak stykket og forsøkte å sette seg inn i den tyske mentaliteten.

– Det ligger mye undertrykket sinne hos den jevne tysker. Det ligger en krangel rundt hvert hjørne. Et lite feilsteg fra fortauet ned

Armin Petras (Fritz Kater)

- Tysk dramatiker, født Petras. Skriver under pseudonymet Fritz Kater.
- Har vært teatersjef ved Maxim Gorkij-teatret i Berlin. Går over til sjefsstillingen ved Württembergisches Staatstheater i Stuttgart.
- *We are Blood* hadde sin uroppførelse på Maxim Gorkij-teatret i mai 2010.
- Petras satt opp stykket *Lenz* ved Torshovteatret i 2006.
- *We are Blood* spilles av påbyggingsåret ved skuespillerlinjen på KhiO i uke 44 og 45.

i sykkelfeltet kan utløse enorm aggresjon hos folk, forteller Eivin Nilsen Salthe.

– En taxisjåfør skjelte oss ut fordi vi hadde bestilt feil type taxi. Da vi spurte om det fantes andre maxi-taxier i Berlin så han bare surt på oss, sa nei og kjørte avgårde.

Studentene mener det var nødvendig å føle Tyskland på kroppen for å kunne sette seg inn i spenningen i stykket.

– Vi her i Norge slapp godt fra det med finanskrisen. I Tyskland snakker de om krisen og nedlagte arbeidsplasser hver dag. Det er et historisk trykk i Europa som vi ofte er skjermet fra, sier Waastad.

– Det var viktig at vi fikk oppleve det, ettersom det er en så stor del av stykket. Den tyske frustrasjonen kommer til uttrykk gjennom kunsten, og også i *We are Blood*, sier Salthe.

– Den må vi prøve å ta med oss fra Berlin til scenen.

solvent@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Eirik Omvik
foto: Skjalg Bøhmer Vold

■ HVEM:	Rune Berglund Steen
■ STUDERTE:	Grunnfag idéhistorie og Midtøsten- og Nord-Afrika-studier. Mellomfag litteraturvitenskap.
■ NÅR:	1993–1999
■ AKTUELL MED:	Romandebuterer med <i>Geriljaliv</i>

Frihet og polsk poesi

Bøyd over en polsk poesisamling på lesesalen. Slik ville du mest sannsynlig ha sett Rune Berglund Steen om du frekventerte HF-fakultetet på midten av 90-tallet. Og hvis tilfeldighetene virkelig var på din side, ville du også ha sett ham den kvelden han forsøkte å forene arbeid og forlystelse som bartender på Uglebo, med slørete blikk og ustø gange.

– Man kunne drikke så mye gratis øl man ville hvis man var frivillig, og den muligheten lot jeg ikke gå fra meg, sier Steen og smiler bredt.

Antall fortørnede ansikter økte i takt med antall halvlitere Steen tyttet i seg, og leken ble avsluttet lenge etter den var god.

– Da jeg våknet opp dagen etter, var det ikke like artig, sier Steen, og blir etter anskitsuttrykket å dømme en smule betenkt

– Men det er lenge siden. Nå er jeg 37 år, og det var ikke mange sånne kvelder, forsikrer Steen.

– Ikke?

– Nei, det ble med denne ene kvelden som frivillig. Jeg levde et svært lite utsvevende liv ellers, og var lite aktiv i studentmiljøet på Blindern. For det meste var jeg opptatt med egne studier og skriveprosjekter. Det ble ikke mer enn 10–15 forelesninger i løpet av hele studietiden. I tillegg jobbet jeg som lærer ved siden av studiene.

– Hva likte du best med studietiden?

– Friheten. Det å vandre rundt i biblioteket og fritt plukke ut bøker jeg hadde lyst, og ikke minst tid, til å lese. For egen del innebar det en rekke bøker som ikke var på pensum. Som for ek-

sempel polsk poesi.

– Polsk poesi?

– Det var den store lidenskapen. Fremfor alt Czesław Miłosz. Planen var å skrive hovedfagsoppgave om ham, men jeg fikk ikke lov til å gjengi ham på engelsk. Den eneste muligheten var å reise til Krakow og lære polsk.

Steen vurderte lenge om han skulle reise til Polen, men slo det til slutt fra seg, uten at han angret i dag.

– I ettertid synes jeg det er greit at det ikke ble noe av. Det ville tatt en del tid å lære seg et tross alt nokså smalt språk.

Forfatterdrømmen

men har Steen derimot forfulgt videre. I 2009 ga han ut sin første diktsamling, og i år romandebuterer han med *Geriljaliv*, der en ung Blindern-student melder seg inn i en politisk gruppe med frihasj på agendaen.

– Har du brukt noe fra din studietid i boka?

– Hovedpersonen studerer idéhistorie,

i likhet med hva jeg selv gjorde. Ellers er begynnelsen av boka inspirert av da jeg som medlem av «Grønne studenter» stod på stand på Blindern for å verve folk til et møte mot gasskraftverk.

– Det dukket bare opp tre personer på møtet, ler Steen.

– Selv om boka er satirisk og humoristisk, er den også en slags skjult hyllest til politisk engasjement. Likegladhet er kanskje en naturlig konsekvens av overflodssamfunnet. Landets mange studenter har imidlertid et stort potensial når det gjelder å ta til motmæle og bidra til å forme framtidens samfunn. Den muligheten lar dessverre alt for mange gå fra seg.

magasin@universitas.no

Gode avtaler for deg som er student

Som studentmedlem i et LO-forbund vil du få tilgang til produkter og tjenester som vil gi deg en tryggere studietid. Vi har blant annet en egen studentforsikring til en gunstig pris. Denne og mange flere fordeler finner du på lofavr.no/ung

mellom
FAG

UNIVERSITAS' FEATUREMAGASIN

NO-RAVE

*Selv dopbrukerne blant dagens studenter
ønsker å bli tatt på alvor.*

HYLTE AV FORFRISKNING: Etter en halvtime i 85 grader, er en dupp i det iskalde romerbadet nok til å hyle, hyle, hyle av forfriskning.

Handler Blindern bad og badstueforening
om noe mer enn 24 menn på saunafyll?

BLOD, SVETTE OG TÅR

REPORTASJE

tekst: **Axel Munthe-Kaas Hærland** foto: **Skjalg Bøhmer Vold**

Om du tilfeldigvis befant deg i nærheten av Blindern studenthjem tidlig fredag kveld den 21. oktober, er det sannsynlig at du ville hørt en urovekkende, rasende brøling skjære gjennom høstregnet. Stemmen du i så fall plukket opp tilhører Anders Rensmoen, men minnet kanskje mer om drillsersjant Hartman fra krigsfilmen «Full Metal Jacket». Og var du en av de mange som ut av ren nysgjerrighet oppsøkte kilden for spektaklet, ville du der – på plassen foran studenterhjemmet – sett fire menn i stram giv akt foran rundt 15 solbebrillede skikkelser i tøfler, slips og badekåpe.

– Nei, nei, nei! Hva i svarte faen er det for noe, brøler Rensmoen få centimeter fra nesebroen til en av rekruttene i det han feiler i å ta en sann situp.

– Hendene skal være bak hue! Bak! Nei, nei, nei! Drit og dra, dette blir en lang kveld, gutter!

Tidligere militærmann Rensmoen har vært såkalt «sportsmester» før, og det synes. Han har hovedansvaret for å gjøre de

neste syv timene til et eneste langt, våkent mareritt for de fire rekruttene. Det er sånn hvert semester. Det er opptak av nye medlemmer til Blindern bad og badstueforening (BBB).

Skyer med blålig cubansk sigarrøyk driver mellom tilskuerne – en blanding av venner, beboere og generelle entusiaster for smerteladet, sosialt sirkus. Direkte foran rekruttene står klubbens medlemmer og ser ut som en gategjeng fra en kansellert Broadway-musikal krysset med et lite, romersk senat. Slåbrok, solbriller, slips, pelsete tøfler, pils i hånd – den distinkte uniformen båret av BBBs medlemmer i 25 år, og selve lyset i enden av tunnelen for de fire stakkarene der nede på grusen. Øynene deres lyser ikke nå med den samme eplekjempe selvtiliten som da før regnet og svetten og skrikingen begynte. De fire har hatt rom på Blindern Studenterhjem i flere semestre, og har ventet tålmodig på dagen da en invitasjon endelig ville dukke opp på dørmatta. Kriterie-

ne for dette privilegiet, sier klubbveteran Peter Hagen, er å ha bidratt vesentlig til det sosiale på huset. Det kan man gjøre på mange måter, men først og fremst, sier Hagen, er det høy sosial kreditt som gjelder.

– Du må først og fremst være genuint godt likt. Selve sjela i foreningen er det sterke båndet som dannes mellom gutta, og da sier det seg selv at man ikke bare kan melde seg opp på en plakat ved døra. De som er med i BBB, er med i ett helt spesielt brorskap, sier han.

Hagen – nybakt far, utdannet arkeolog og motorsykkelentusiast – gliser bak kråkereirsskjegget og patter på Cohiba-sigaren når han skuer ut over den sjette ilddåpen siden sin egen, høsten 2008. Rekruttene har akkurat kommet halvveis i en serie av 30 knokepulveriserende pushups på den våte grusen, og er alle i ferd med å kollapse under egen vekt.

– Kom igjen gutta! Beljer han utover plassen så det gjaller mellom de verneverdige husveggene.

LEGETILSYN: Etter halvannen times joggetur er det på tide å drikke lunken øl veldig fort. Utdannet lege og klubbveteran – Martin Skauge var på plass i tilfelle noen ble i overkant slapp i maska. F.v.: Martin, Rade.

HER DET SKJER: Badstuen er mer enn et sted man kan drikke øl, fortelle groviser og svette i timesvis. Det er også et sosialt fristed hvor debatt florerer. Og slips er påbudt.

MÅTTE KJØPE MER ØL: Flere måtte kjøpe mer øl. Her på vei til bunnpris, Blindern. F.v.: Ole Marius, Tor Håkon, Tormod, Alexander, Peter.

DEKORERT: Ærede formann Daniel Hatlem bærer sine ordner med stolthet.

«Det som skjer i badstuen, blir i badstuen.»

Daniel Hatlem, leder av Blindern bad og badstueforening

HOCKEY: Rekruttene, når de ikke pulveriserte knokene på våt grus eller badet i kalde elver, tilbrakte mye av kvelden i hockeystillingen. Det var mye terping på beinvinkler underveis. F.v.: Endre, Gaute, Rade, Ole Martin.

MIMRET: Tor-Sigurd Hansen sier at hans tid i BBB preges av svært gode, om ikke litt tåkete, minner.

MULTITALENT: Peter Hagen: Nybakt far, utdannet arkeolog, motorsykkelentusiast og mangeårig klubbmedlem er kun et halvt års tid unna den gjeve tittelen – elefant.

SNART FERDIGE: Natten er mørkest rett før dagen gryr – her fra bekken ved siden av Blindern t-Bane, kun en halv time unna opptaksseremonien i romerbadet.

Blindern bad og badstueforening

- Opprettet i 1986 for mannlige beboere av Blindern Studenthjem
- En eksklusiv klubb der man må inviteres til medlemskap
- Står, ifølge vedtektene, for «opprettholdelsen av fysisk og psykisk velvære for sine medlemmer»

– Dette holder ikke! Min tre måneder gamle datter kunne gjort det bedre! Rak i ryggen nå, ut med beina, opp med rompa – og smiiii!

Han har foreningen i ryggen. Tilrope- ne er frekvente, øredøvende og fullsten- dig entydige. Rekruttene svetter ikke nok. De smiler ikke nok. De lider rett og slett ikke nok. Det, ifølge mangeårig medlem Ole Martin Boe Stokke, skal det etter hvert gjøres noe med.

– Dette er bare begynnelsen, og hvis du følger sympati for dem nå kan du bare vente til senere. Nå skal de snart videre med «herr sportsmaister», og det er me- ningen at de skal ha en teskje bløtt i buksa innen de kommer tilbake. Det er helt normalt. Men når kvelden er omme kommer du til å se tusenmetersblikk på disse fire ansiktene som ikke er sett på Blindern siden krigens dager.

Så jekker han nok en flaske finsk bil- ligpils, stikker magnumbrillene i bade- kåpen og følger de andre medlemmene inn i hovedbygningen. Rekruttene har

forsvunnet diltende etter «herr sports- maister», til neste punkt på programmet. Halvannen times jogging rundt univer- sitetet, med uavbrutt lojalitetssynging. Klokka viser litt på seks.

– Nå skal det svettes, sier Ole Martin.

Det er dette det handler om. Badstuen i kjelleren av Blindern Studenthjem er ikke stor, men den inneholder alt man tren- ger. Et timeglass som sakte jobber seg mot femtenminuttmerket; iskald øl og 85 grader i taket; tre etasjer med nakne, høylytte, vulgære mannfolk. Og det er nå man begynner å lure. For noen av guttas kroppsfasong – for å si det delikat – står liksom ikke helt til det militante helvetet vi nettopp har vært vitne til i forgården.

– Det er sant, sier «ærede formann» for BBB, Daniel Hatlem.

– Men opptaksprøven har aldri dreid seg om de fysiske prestasjonene. Det dreier seg om vilje. Grunnen til at de går gjennom dette, er for å danne en følelse av felleskap mellom medlemmene. Vi har

alle vært der de er akkurat nå, og det kan være hardt til tider, men når man slippes inn får man en helt egen følelse av tilhø- righet knyttet til gruppen. Den følelsen varer, og forsterker den viktigste regelen vi har.

– Det som skjer i badstuen, blir i bad- stuen.

Når Hatlem sier «det som skjer», snak- ker han om badstuen som et sosialt fri- sted. Et slags universelt diskusjonsfora for foreningens medlemmer.

– Vi snakker om alt fra problematikk på huset, til problematikk innad i BBB. Kort sagt – har du et problem med noen eller noe er badstuen det beste stedet å ta det opp, sier Hatlem.

Gutta drikker med god samvittighet i kveld. På den nylig arrangerte idéfestiva- len ble det endelig bekreftet av selveste vitenskapen: For utholdenhet i badstue er det øl som gjelder. Nok salt, vann og den rette balansen av næring. Med tanke på mengdene som er kjøpt inn for kvel- den er det ingen tvil om at BBB tar sin

SVETTETID: Etter en time med militante opptaksprøver er rekruttene dratt videre, og klubbveteran Endre Vullum annonserer at det er på tide med badstue. F.v: Daniel, Endre, Alexander, Tormod.

stamina på alvor.

– En seanse kan godt vare opptil fire timer, sier Hatlem. Men da tar vi flere hopp i det iskalde romerbadet underveis.

Andre etasje av Blindern Studenterhjem. Her sitter medlemmene tilbake i valnøttfargede chesterfieldsofaer, og det hele oser av gammeldags, aristokratisk verdighet. Illusjonen brister derimot når rekruttene kommer tilbake fra joggeturen, gjennomtrukne av regn, svette og generell desperasjon. Nå er det på tide med lunken ølstyrting, etterfulgt av 30 spenst hopp. Så en serie ydmykende sexmonologer med påfølgende ballett og pardans. Spising av råttene fra Island. Så en korrekt adressering av styret, som ender opp med å ta omkring tre kvarter grunnet grove feil i uttale og rekkefølge. Det er fem titler som skal æres. Formann kommer åpenbart først, deretter sportsmester, badstuemester, bademester og til slutt munnskjenk. Disse tar alle avgjørelser i foreninga, inkludert hvem som kvalifiserer til opptaks-

prøve hvert semester. BBB er, til tross for sosial takhøyde, ikke et demokrati.

– Vi er ingen akademisk forening, sier tidligere leder for BBB, Sven-Erlend Anderssen.

– Vi er en gjeng som liker kombinasjonen av øl og badstue, og som kjenner hverandre godt. For gutta som er med betyr medlemskap tilhørighet, særlig fordi vi er så opptatt av tradisjoner.

– **Dette er antagelig** den verste delen av prøven, sier en av medlemme drømmende.

– Jeg trodde jeg skulle dø.

Vi ser dem mellom grenene, lang der nede i det iskalde vannet: bleke, fullstendig utmattede, nakne i bekken ved siden av Blindern t-banestasjon. Man får bare håpe at noe av det blanke som serveres rundhåndet fra imsdalsflasker fungerer som en slags antifrostveske i årene deres. De er snart ferdige nå. I dobbel forstand.

Hittil har vi vært med på alt. Vi har blitt tatt imot med stor varme og entusiasme,

av mennesker som har gått inn for å være så åpne og tilgjengelige som mulig. En ting er derimot hellig. Ingen medlemmer av BBB har snakket om hva som egentlig skjer nede i kjelleren rundt midnatt, men i studenterhjemets jubileumsbok leser vi: «Til dåpsseremonien, selve bekreftelsen på opptak i broderskapet, er romerbadet fylt, og alle medlemmene sitter høytidelig rundt og klapper og brøler til de nakne og nyfødte BBB'erne. Tilhørighet. Alle er nakne og glade i hverandre».

Det er først nå, etter seremonien, at de fire nyfødte medlemmene slippes utmattede inn i badstuen og varmen. Alle er sammen om å ønske de nye velkommen med latter og voldelige klapp på såre skuldre. Det er ingen tvil om at de vil kjenne denne kvelden på kroppen i flere dager.

– Det er vanskelig å samle tankene, sier en utmattet rekrutt. Men det føles deilig. Utrolig deilig.

– Var det verdt det?

– Jeg håper det.

«Vi er en gjeng som liker kombinasjonen av øl og badstue, og som kjenner hverandre godt.»

Sven-Erlend Anderssen,
tidligere leder for BBB

Mathias Stubø ble kjent i utlandet som den nye Stevie Wonder.
Hans største ønske er da også å høres svart ut.

PORTRETET

tekst: Øyvind Gallefoss foto: Sébastian Dahl

SVARTEST MULIG

FEST: Når han spiller live, samler Proviant Audio en haug med 19–20-årige musikere på scenen. – Eneste måten å få mye energi med den musikken jeg lager, er å ha masse folk på scenen. Spesielt blåsere gir mye energi, da blir det fest med en gang.

– **Jeg har akkurat** bounca alle tracksa. Du kan få høre, hvis du vil?

Multiinstrumentalist Mathias Stubø (19) sitter i studioet sitt på St. Hanshaugen i Oslo – en 15 kvadratmeters ettromsleilighet, fylt fra dør- til vinduskarm av ett digitalt trommesett, to synther, fire dataskjermer, åtte mikser, seksten kaffekopper og utallige LP-plater.

Det er her Mathias nylig har ferdiggjort sitt kommende album, og nå sjekker han ut hvilken rekkefølge som passer låtene best.

Studioliligheten ligger rett over gangen fra hans faktiske leilighet, der han bor sammen med kjæresten. Mathias tjener nesten inn den ekstra husleien; han kan trekke fra Red Bull og kaffe på skatten, som «jobbbutgifter».

– Det er digg å ha et eget sted også, sånn at jeg kan «gå på kontoret» og jobbe.

Her sitter Mathias i timevis, helst om natten, for ikke å bli forstyrret av verden utenfor.

– Jeg bare zoner helt ut. Hvis jeg begynner å jobbe så får du ikke kontakt med meg, plutselig er jeg på en annen planet, sier Mathias og forklarer at det fort går ti timer uten at han enser at fem minutter er gått forbi.

– Det er da jeg får gjort sånne syke ting, da.

Syke ting innebærer blant annet å skrive, arrangere, spille inn, produsere og mikse et

album på to måneder. Mathias har allerede gitt ut to album i år, og er nå altså ferdig med sitt tredje. Dagbladet omtaler ham som en «wunderkind», VG mener han er «irriterende flinkisproduktiv», venner sier at han *er* musikk, mens moren aldri har skjønnet hvor evnen til å fokusere 200 prosent på én ting kommer fra. Mathias har konsentrasjonsevne å la asperger, men har aldri vært i nærheten av noen diagnose.

Likevel:

– Det funker veldig dårlig for meg å jobbe sammen med andre folk.

Bandprosjektet Proviant Audio, som live fortøner seg som en eksplosiv instrumentfest med minst ti musikere på scenen, er skrevet og produsert ned til minste detalj av Mathias selv. Eller som Mathias presiserer:

– Både Proviant Audio-skiva og Mathias Stubø-skiva er, straight-to-the-bone, bare mine.

Det er ingen tvil om at det er Mathias som er sjefen. Han skriver noter til alt, og på øving spiller gjengen akkurat det de skal – ingen spiller kor om ikke Mathias ber dem om det.

– Husk på at det er 19–20 åringer jeg jobber med, sier Mathias og glemmer et sekund at han nettopp har fylt 19.

–... altså, de er flinke. Men de trenger å piskes litt av og til for å få det til å låte fett. Ellers så blir det ikke bra.

En av få personer Mathias greier å jobbe i studio med er Lill Ida Næsheim, som gjør alt

«Svarte beats låter som ... Sorry, mamma – det låter som de har stor kukk.»

av vokal på den nye skiva. I henne har Mathias funnet det han er på jakt etter: En dame som synger fint, men som ikke er artist.

– Syngedamer jeg tidligere har jobbet med skal ha så mange meninger om alt. Jeg vil helst styre det sånn som jeg er hypp på, og Lill Ida gjør alltid akkurat som jeg sier. Da funker det.

Afrobeat. Disko-house. Soulful chilldub-funk.

Musikksjanger som konsept fikk sitt definitive coup de grâce da Jay-Z sammen med Linkin Park lagde «post-nu-metal-hip-hop». Mathias gjør det heller ikke videre enkelt å holde styr på hans eskapader innen diskosjangeren. Folk skjønner ikke hvorfor Mathias skifter navn hele tiden, når alt han lager uansett høres helt likt ut.

Mathias, derimot, skjønner seg ikke på folk.

– For meg og andre diskohoder, så er prosjektene helt forskjellige. Det låter som to forskjellige verdener.

Mathias synes det er trist at det er så mye piss som blir hypa opp, spesielt når det er så mye bra disko der ute.

– Når folk hører «disko» så tenker de med en gang på Bee Gees. Eller så tenker de italo-disko, med masse synther og nesten ingen blåsere – hvite folk fra Italia er ikke fett. Det er jo ikke det som er disko i det hele tatt, forklarer Mathias.

Han drar frem antitesen i form av en LP

frem fra skapet bak seg: Blackman – en av Mathias’ desiderte favorittplater.

Det er den svarte New York-diskoen som pirrer Mathias’ diskokule, her representert ved Queens-fødte Don Blackman, fullt utstyrt med pornobart, en afrikansk gudinne i hver armkrok og et halvt palmetre hengende fra håret.

– Jeg har han på Facebook, han duden her. Bra fyr.

Mathias’ nye plate skal være totalt forskjellig fra den forrige, denne «blir mer soul-ish hip-hop stuff», og Mathias har latt seg inspirere av produsentene Madlib the Beat Konducta og J Dilla – hip-hop-legender som han nå deler plateselskap med.

– Det er noe jævlig kompromissløst i Dilla og Madlib sine beats. Hvis du hører på hvite beats som låter tilsynelatende likt så svinger det på en helt annen måte – det er ikke i nærheten. Svarte beats låter som ... Sorry, mamma – det låter som de har stor kukk. Det er liksom aldri noen tvil om at det er svarte mennesker som står bak.

Gjennombruddet til Mathias kom etter en Bylarm-opptreden i fjor, der en av Englands største aviser utropte Proviant Audio til vår tids Stevie Wonder. Venner av diskohodet kan røpe at Mathias’ største musikal-ske visjon på den tiden var å høres svart ut.

– Jeg prøver å låte så svart som mulig, ja, sier han og smiler.

Det blir plutselig påtrengende tydelig hvor mye Mathias ligner på akk så hvite Jonatan Løvehjerte.

– Men jada, jeg er hvit.

Han er klar over det.

– Så det er grenser for hvor mye jeg får til.

Mathias ble født inn i musikk; begge foreldrene gikk på jazzlinja i Trondheim. De hadde ikke barnevakt, så Mathias ble passet på av aspirerende trommiser, saksofonister, tubaister – han lærte musikk lenge før han lærte å skrive. Før han kunne gå, dro baby-Mathias gryter og lokk ut av kjøkkenskapet for å spille på dem. Da han var to år fikk han sitt første trommesett.

– Det var sikkert sunt, ikke sant? Jeg hørte på musikk absolutt hele tiden. Det var det eneste som gjaldt, jeg visste ikke om noe annet.

Mathias’ foreldre kommer fra to vidt forskjellige musikk-filosofier. Mor er veldig på at det ikke er mulig å øve seg opp, mens far er helt på andre siden – det finnes ikke noe slikt som «talent». Mathias er midt imellom. Han greier ikke svare på om talent er noe som «ligger inne» fra før, eller om det kommer med årene.

– Jeg har ikke peiling. Men akkurat dette med rytme har alltid kommet veldig lett til meg. Jeg har aldri sittet og øvd på 16-deler eller på vanskelige licks og sånt, ikke sant?

– Betyr det at du er et talent?

– Ja, jeg vil tro det? spør Mathias seg selv, men henter seg raskt inn igjen. Det er ingen grunn til å tvile.

– Ja, jeg er et talent. Det må være lov å si.

Mathias har veldig dårlig hukommelse; han «husker ikke ting som skjedde forrige uke engang». Likevel husker han tydelig første gang han, som åtteåring, ble introdusert for farens kjære Atari ST. Tidenes første personlige datamaskin med innebygget MIDI-støtte, en grå murstein som forsvant fra markedet tidlig på 90-tallet, var Mathias’ inngang til elektronisk musikk.

– Det fantes jo pc-er på den tiden, men pappa sverga til denne. En Atari er så tungvinn, du må gjøre allting fra bønn. Også må du jobbe fra disketter, så det er ikke plass til særlig mye.

Mathias blir blank i øynene av å fortelle om Atariens begrensninger.

– Jeg liker veldig godt å ha limitations på utstyret jeg bruker. Det gjør meg kreativ.

I september holdt Mathias seminar på Nordic Music Week. 20–30 «gear-nerds» hadde møtt opp for å lære av idolet; jypplingene ville finne ut hva Mathias har som gjør

VIDUNDERBARNET: – Om jeg er et talent? Ja, det må være lov å si.

Mathias Stubø aka Proviant Audio aka Mathijazz

- Født 6. april, 1992.
- Kommer fra Tønsberg.
- Studerer Live Electronics på Norges musikkhøgskole.
- Ga i sommer ut to plater, *Real Love Tastes Like This* som Proviant Audio og 1979 som Mathias Stubø.
- Vant P3's Ukas Urørt-konkurranse da han var 14 år, som den yngste noensinne.
- Er signert på det britiske plateselskapet BBE, samme selskap som blant andre J Dilla, DJ Jazzy Jeff og Madlib.

ham så spesiell. Mathias presenterte arbeidet sitt mens spørsmålene haglet: «Hva gjør du nå?» «Hvorfor gjør du sånn?» «Hva bruker du her?»

Mathias er redd for at han skuffet kidsa.

– Jeg har en caveman-approach til musikken – jeg har ingen triks. Det handler sikkert om at jeg startet med en Atari, at jeg derfor lærte å gjøre alt fra bunnen av.

Mathias forteller at hans eget idol, Madlib, bare jobber fra en enkel sampler. Han viser frem en grå boks på størrelse med en LP-plate.

– Det er egentlig bare tull å gjøre beats mer avansert enn det her.

Etter å ha gjort ferdig videregående i Tønsberg i år, flyttet Mathias til Oslo så fort som mulig. Han har funnet seg godt til rette blant byens diskomiljø.

– For en uke siden var jeg på vei til, eh... jeg husker ikke hvor – uansett, en bil kjører opp på siden av meg og ruller ned vinduet. Også er det platen min som blaster fra anlegget! Det var episk, haha. Han begynte å tute noe jæv-

lig, midt på gaten, og bare: Er det Proviant Audio?! Skulle ha meg til å signere platen og greier, sier Mathias og smiler.

– Det er jo supergøy, at noen vet hvem jeg er.

Mannen i gata har altså begynt å få opp ørene for multitalentet fra Tønsberg, noe de «riktige» folka har gjort for en god stund siden.

Ti år etter han startet på Atarimaskinen er han nå signet på samme plateselskap som sine idoler. Mathias er blitt så stor at han tjener en «gjennomsnittlig årslønn» på livegigs, remixing, TONO-rettigheter, produsering, DJ-ing – på jobben og livet sitt.

– Det er dette jeg skal gjøre resten av livet, sier diskohodet, omringet av et trommesett, noen synther, et headset, noen dataprogrammer og litt kaffe.

Mathias Stubø har alt han trenger.

– Om ti år sitter jeg fremdeles her og produserer musikk, sier han og ser seg rundt i rommet. Modererer seg litt.

–... eller, i et litt større studio, kanskje.

Tore Andvig (28) har dopet seg i over ti år, i blant ved siden av harde studier. Fem år yngre «Herman» tålte ikke bakrusen.

GENERASJONEN DERPÅ

REPORTASJE

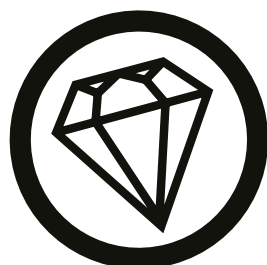
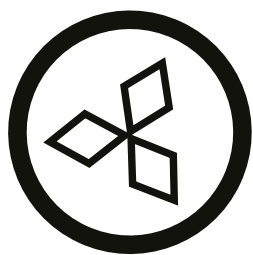
tekst: **Emil Flatø** foto: **Helle Gannestad**

– **Det pleide** alltid å være veldig lang dokø på mannedassen på Månefisken, mimrer Tore Andvig (28).

– Det sto en engelskmann der inne. Han hadde en bærepose full av ecstasy han drev og solgte fra.

Nå er ecstasy «tilnærmet umulig å få tak i», og det er ikke bare-bare å finne ekte MDMA heller. Det ruinerte bygget bak Andvig – det i Middelalderparken med «Aftenposten» skrevet i lysstoffrør på taket – har ikke huset et rave siden 2005. Og de harde dopene og technomusikken fra den forlatte Ekeberg-restauranten er blitt erstattet med sjampisfylla og gourmetmat. En hel dopkultur i Oslo er i ferd med å dø ut.

På et universitet fullt av alvorsgenerasjonelle har en ny dopkultur trangt for å fødes. Inn-til sommeren var «Herman» den eneste på medisin som leste i uka og tok amfetamin i helgen. Han tok pepperet et par ganger i måneden, røyket hasj hver dag og var ikke fremmed for en og annen trip på kokain og MDMA. En oppegående fyr, på et krevende studium, som ser tiltrekningskraften i harde dop. Men også den eneste.

– Det gikk helt greit, sier han om den hardeste perioden.

– Men det var ikke så forenlig med studiene. Kortidshukommelsen min er ikke som den bør. Og når du våkner opp etter å ha tatt amfetamin er du ikke menneskelig i et par dager etterpå – du er full av angst og søvnproblemer.

«Herman» begynner diskusjonen i denne enden. Han er full av forbehold, og snakker flere ganger om at de vedtatte sannhetene om dop stemmer. Hvis «Herman» er representativ for sin aldersgruppe, ser det ikke akkurat ut som om ravekulturen skal til å gjenoppstå ved Universitetet.

– Jeg tror til syvende og sist at dop er mer til skade enn til hjelp. Og nei, amfetamin er ikke noe bedre for samfunnet enn alkohol er. Det brukes jo som et argument for hasj.

Tore Andvig (28) er langt mindre forsonlig.

– At de fleste som doper seg ender på Plata er bare tull. De som ender der, gir virkelig faen.

Det nærmeste han kommer å gi faen selv, er å ha pause fra masteren sin i matematikk. I mellomtiden skriver han frilans for Natt

og dag, og har en ekstrajobb for pengenes skyld. En flink fyr. Det hindrer ham ikke fra å bruke de fleste former for narkotika. Han begynte da han var 16.

– Folk har vanskelig for å akseptere at en fyr som er så ordentlig og gjør det så bra på skolen kan bruke narkotika, sier han.

Dermed blir han enten møtt med en «naiv bekymringsgreie» eller ren mistro når han forteller om hva han liker å gjøre på fritiden.

– *Hvordan fungerer det å dope seg og studere på samme tid?*

– Hvordan fungerer det å dra på fylla i helgene og studere i uka? svarer han retorisk.

Det virker som om han har hatt denne debatten uendelig mange ganger før. Argumentene kommer på samleband, ofte med vanntett vitenskapelig dekning.

– I den første perioden ble det litt overdrivelser. Man må lære seg selvdisiplin og dosering. Det er litt som med alkohol, men så funker det fint, sier han.

Andvig tror det å ta seg en stripe, pille eller sopp i studiesammenheng til og med har fordeler.

– På samme måte som noen trenger to glass vin før de kan skrive en oppgave, kan

«Det er noe utrolig deilig ved bare å provosere. Det er den følelsen fra du er 15 år og bare vil opponere mot foreldrene dine for opposisjonsens skyld.»

Tore Andvig

dop hjelpe fantasien og øke kreativiteten.

—... Ikke at jeg anbefaler folk det, men jeg ser ikke den store konflikten mellom de to.

«Herman» har også vurdert å bruke enten amfetamin eller ADHD-medisiner som prestasjonsfremmende midler.

– Det første dopet jeg noensinne tok var faktisk Aderall (amfetaminbasert konsentrasjonsfremmer, journ.anm.). Masse av det. Det var utrolig stimulerende for en slags kreativ intellektualitet, særlig med tanke på det å ordlegge seg og skrive. Jeg skjønner hvorfor det er så populært når det er eksamenstid i USA, sier han.

Andvig kan legge til at en Harvard-professor i psykologi til og med har oppmuntret studentene til å lese på Aderall, siden det funker og uansett florerer på eliteuniversitetene der borte.

«Herman» synes folkene rundt ham hadde ganske liberale holdninger til det han drev med.

– Folk hadde stort sett ikke noe problem med det, så lenge de slapp å gjøre det selv. Det eneste som ikke var greit var å be noen bli med å ta en stripe fra dolokket på Gloria

EN DØENDE DOPKULTUR: Tore Andvig tar dop for å gjøre opprør. I dette lokalet ved Middelalderparken ble Oslos beryktede ravefester holdt fram til 2005, da Månefisken gikk under.

Flames, liksom. Sånn for å ta en egenopplevd historie. Han humrer.

Tore Andvig er helt uenig.

–Jeg synes folk har blitt mindre liberale i sitt forhold til narkotika. Det er et eller annet med den generasjonen under meg... Litt som at det var en antidop-bølge på 80-tallet da folk var fulle av moralisme og grådighet, har vi fått en ny en nå, preget av moralisme og... Andvig klarer ikke helt å avslutte setningen.

–Når ungdomsforskere advarer om for lite opprør, er det i alle fall alvor. Moralisme og narsissisme! Det er det som gjelder nå.

Statistikken kan bare gi oss fragmenterte bilder av hvorvidt studenter i Oslo virkelig tar mindre dop nå enn de gjorde før. De nyeste tallene som er laget viser tvert imot at oslostudenter rager på landstoppen i å dope seg: på UiO har ti prosent brukt narkotika minst fem ganger det siste halvåret, dobbelt så mange som i Trondheim (tallene inkluderer cannabis). Samtidig har betydelig færre videregåendelever prøvd hasj i dag enn for ti år siden. Og vi har ingen ferske tall som viser utviklingstrendene.

«Du klarer å beholde en ordinærhetsfølelse selv når du føler deg udødelig.»

«Herman»

Norske dopvaner er i alle fall unektelig moderate sammenlignet med andre vestlige land. Om dette skyldes særegne, gjennomtenkte holdninger eller ren provinsialisme er uklart. Andvig mener dopdebatten er veldig provisiell.

– Dop er så tabubelagt i Norge. På de fleste politikkområder har man en ganske rasjonell politikk i Norge, hvor ingen ting er for grovt eller galt til å sies. Men ethvert forsøk på å snakke rasjonelt om dop blir stemplet som amoralsk.

Andvig røyker så fort og trekker inn så dypt at man blir svimmel av å se på.

– Narkomane har blitt den store «andre», litt som horekunder. De blir sett på som viljesvake.

Sigaretten er røyket opp på noen få minutter.

– Det var for eksempel en fyr som skrev i The Lancet at ecstasy statistisk sett er mindre farlig enn å ri på hest. Mange sånne ting har man ikke lov til å si her i landet.

Det er vanskelig å benekte at det nok vil gå lang tid før Stortinget gjør som det engelske Underhusets vitenskapskomité har gjort. De reklassifiserte i 2006 rusmidler etter hvor farlige de regnes for å være – med alkohol og tobakk over både LSD, khat og ecstasy på lista.

«Herman» synes også det er noe puritansk over norske holdninger til dop. Men han synes provinsialiteten er tydeligst blant brukerne.

– Som med alkohol er det binge-kulturen som gjelder. Man skal proppe i seg mye, men kun ved spesielle anledninger. Selv de som er tilbøyelige til å ta dop vil gjerne finne høytidsanledninger så de kan si «dette er ikke meg, dette er ikke representativt for livet mitt».

Han mener dette understrekes av funnene fra undersøkelser av narkotikainnholdet i

kloakken – det går med ti ganger mer ecstasy tidlig i mai enn ellers i året (altså under russetiden).

– Ikke at jeg heller vil se folk ta en stripe etter jobb hver dag, men jeg ser ikke at det skal være så mye bedre å ta dop på 17. mai enn andre dager.

Stereotypier om rave parties, jenter i rosa latextopper og partydop stemmer definitivt ikke lenger.

– Klubbkultur har gradvis blitt mer mainstream. Nå er det akkurat like røpene på klubb som alle andre steder, sier Andvig.

Jo mer han forteller om fortiden, jo tydeligere blir det hvor annerledes Oslo var i nær fortid.

– Før fantes det klubber hvor folk tok ecstasy og nesten ikke drakk. De hadde lov til å holde åpent langt utpå morgenvisten fram til i '99, selv om kranene stengte likt som nå. Etter at skjenkinga var slutt, stengte de kranene på do og solgte Imsdal til 50 kroner flasken.

Istedet tror han de fleste tar dop i små vennegjenger nå, gjerne med høye aldersgrenser så ikke ungdomspatruljen skal få dem i søkelyset.

«Herman» har på den andre siden stort sett dopet seg på fest, etter å ha drukket.

– Dop hjelper for å ta bort den depresjonen som gjenstår uansett hvor full du måtte være. Og for noen som sliter med selvsikkerheten kan dop være en god utvei for å for en gangs skyld føle seg bra med seg selv. En midlertidig utvei.

Imidlertid virker det som at «Herman» har fått like mye hjertebank og paranoia som ekstase og åpenbaringer av dopet. Han snakker om angsten han følte første gangen han tok amfetamin. Kvalmende, irrasjonell og total angst.

– Jeg løp mellom de to utgangsdørene

mine for å sjekke at de var låst hele natta.

Slike fenomener er ikke ukjent for Andvig heller.

– Det er lett å bruke narkotika som man gjør iblant med alkohol, altså for å løfte opp. Da faller man også hardere.

Andvig får ikke understreket nok at man må respektere at narkotika er sterke stoffer – tveeggede sverd.

– Det er alltid best å ruse seg når man har det bra, i en setting hvor man er trygg. Det gjelder å sette seg godt inn i det man tar – vær forsiktig med psykedelika om det går schizofreni i familien. Vær forsiktig med hasj om du er manisk depressiv. Det er som med alkohol og depresjon.

Sånn sett var det kanskje ikke så lurt av den ikke akkurat påfallende veltrente studenten å løpe maraton mens han var høy på sopp.

Da 28-åringen begynte å dope seg, var det uløselig knyttet til opprør. Og det er kanskje her retorikken blir uforståelig for streitingene etter ham.

– Det er noe utrolig deilig ved bare å provosere. Det er den følelsen fra du er 15 år og bare vil opponere mot foreldrene dine for opposisjonens skyld.

Dopet ble det beste tilgjengelige virkemidlet.

– Det var det eneste jeg visste foreldrene mine ikke kom til å like, det eneste ingen voksne noensinne vil kunne si at de skjønner. Alle vil alltid ta avstand fra dop, det vil alltid føre til strenge tiltak og nulltoleranse...

– Dop skaper alltid moralsk panikk.

– *Moralsk panikk, sa du?*

– Ja. Andvig smiler. Han mener vi er ved kjernen av 90-tallskulturen.

– Folk hadde en mye større trang til destruksjon. En ikke-politisk frustrasjon over de ekstremt velregulerte, veltilpassede, presise og kjedelige... Folk tagget jo mer også på den tiden.

Men størst av alt var samholdet som oppsto i en liten gruppe som var forholdt seg så uforsonlig til verden rundt dem.

– Du tar dop i en liten vennegjeng du blir veldig tett sammenknyttet med. Du måtte planlegge lenge i forveien, dra og møte en fyr på Mortensrud, vente der i en evighet. Holde ting hemmelig. Vi var utrolig solidariske.

Han ser godt hvorfor dette ikke appellerer til den nye generasjonen:

– Unge i dag er kanskje ikke så opptatt av tett samhold? Virker som om det går mest i nettverksbygging. Smilet har blitt et glis.

– **På den ene** siden tar jeg studiene alvorlig, har et over gjennomsnittlig godt forhold til foreldrene mine, og er en ansvarsfull ung mann, sier «Herman».

På den andre tok han inntil nylig amfetamin i helgene. «Herman» snakker om hvordan han faller midt imellom de to generasjonene som har blitt karikert i det siste, at han er halvt ironisk og halvt alvorlig. Ambivalensen er tydelig helt ned til hårsveisen, som akkurat har gått fra å være skrikende alternativ til hipp og striglet. Og den er tydelig når han forklarer hvorfor han aldri har flippa helt ut på dop.

– Du klarer å beholde en ordinærhetsfølelse selv når du føler deg udødelig. Selv om du er så dopet at føler du er i en slags unnatakstilstand for deg selv, gjelder de samme reglene for hvordan du er mot andre.

Andvig går faktisk mest på ting som gir ham konsentrasjon og kontroll. Men det aller beste er når dopet gir ham en opplevelse.

– Hvis du tar dop når du har det bra, i en situasjon hvor du er trygg og bare kan leve deg inn i rusen, da er det morsomt. Enkelte ting er virkelighetsforsterkende, på psykedelika er hele synsfeltet utvidet som om du tar inn musikk. Det er abstrakt og assosiativt, men på en måte som er vanskelig å få inn i semantikk. Ikke at jeg vil anbefale det.

–...eller, jo det vil jeg.

JÆVLIG MIDLERTIDIG

PUBTESTEN tekst: Peder Stabell foto: Skjalg Bøhmer Vold

Realistene skuffer og sjokkerer.

Opp en lang metalltrapp, inn en stor, svart dør og gjennom sikkerhets-sjekken til tre dørvakter, ligger Puben. Realistforeningens hjertebarn. Den eneste baren på Blindern der du kan håpe på å få Guds eksistens motbevist med kalkulator.

– Det pleier ikke være flere enn dette her, sier den ene dørvakta lakonisk.

Vel inne i lokalet ser vi at «dette» betyr at omtrent alle bordene er opptatt. Blikket vandrer over forsamlingen, men ingen gjengjelder det. Realistene sitter i små, forseglede klikker; det begynner å se mørkt ut for mingleplanene. I et hjørne sitter en nesten usynlig fyr, ikledd t-skjorte med samme mønster som tapetet – er det altså sannhet i myten om at rf-erne er innadvendte, sjenerte typer? Vi får straks øye på antitesen: En smilende realist med «If God existed, he'd be an asshole»-t-skjorte og en dame i armkroken. Mangfold.

Idet vi setter oss ved et av de ledige bordene, begynner det å svi i øynene. Over oss, og over alle bordene, er det montert lys så sterke at de sikkert er synlige fra månen. De «urealistiske» mellommenneskelige relasjonene som oppstår under dempet lys, skal ikke få oppstå her.

Puben er ikke bare preget av blendende fotoner, men også av hva Darwin ville kalt et «unaturlig utvalg»: Det er maks én dame per bord, materielt utilgjengelig mellom

fem menn som alle kikker i hennes retning. Det begynner å se mørkt ut for sjekkeplanene også. Men, det betyr ikke at øl-utvalget er dårlig. Mengder med pol-priset Nøgne Ø og bayer på fat til 37 kroner har aldri skadet noen.

Etter hvert føler vi at nok er nok; vi har det vi trenger for å anmelde Rf-puben. La oss stikke. Men så skjer det: Sannheten slår oss i ansiktet som en t-bane som kommer idet man lener seg ut for å se om t-banen snart kommer.

– Dette er ikke Rf-puben, er det en fyr som sier.

Det kan ikke stemme. Opp med den blå billetten vi fikk i døra. Den nesten uleselige pikselfonten staver r-e-a-l-i-s...

– Jo, vi er på Rf-puben!

– Nei, Rf-puben er under oppussing, dette er bare et jævlig sted vi låner i mellomtiden. Jævlig midlertidig!

I korte glimt gjentar det seg: Den lange metalltrappa, lyskasterne over bordet, det tette pissoaret. Det er som et rop om hjelp. Følelsen av skuffelse får magen til å knytte seg. Fra et sted inni det nå fremmede lokalet hører vi et glass treffe bakken, og munnen til den hjelpsomme realisten beveger seg igjen. Han forteller oss at den ekte Rf-puben åpner etter nyttår.

– Helst ikke skriv noen anmeldelse av denne puben, oppfordrer han.

– Kom igjen a, da er jo hele kvelden

KNAPPHETSGODE: En mann som har funnet to damer ved baren prøver å ikke sløse bort muligheten.

Vår vurdering: **Puben** ★★★★★

Stemning: ★★★★★

Veldig bra – HVIS du tilhører den innerste realist-sirkelen. Andre vil føle seg som en ikke-vestlig innvandrер i passkontrollen. Et evig jag etter anerkjennelse.

Sjekking: ★★★★★

Veldig bra – HVIS du er dame. Her bugner det av fremadstormende rf-gutter, alle med et realistisk forhold til kjærligheten. Kanskje blir han den neste Steven Hawking?

Lokale: ★★★★★

Det kan bli koselig om de trapper ned belysningen ved bordene 2960 watt og flytter hele puben til et annet lokale.

Tidligere testet:

■ **Uglebo:** Upretensiøs brun kjeller

■ **Glassbaren:** Psykotisk kjederyøyking og den gode samtale

■ **Frokostkjelleren:** 90-tallsfest og sjekkemarked Bangkok-style

■ **Anestesi:** Fritidsklubb, bare med pils

■ **Akers mek:** Som en Steinerskole-klasseseft ut i de sene timer

■ **Studenten pub:** Ungdomsklubb uten dansegulv

■ **SHNAS:** Aldersapartheid og alkoholisme

■ **U:** Prestasjonsangst og allsang

■ **Amatøren:** Folketomt, nitrist og internasjonale sjekkereplikker

■ **Escape:** Papp-øl, klineforbud og oppblåsbare pingviner

■ **Kjellern:** Fjøsfeft i kjipt lokale.

MAGASINQUIZ

av: Øyvind Bosnes Engen

Kokain

- Hvem skrev låta «Cocaine», som Eric Clapton hadde en hit med i 1977?
- Hvilken folkegruppe regnes for å være den første som brukte kokaplanter som rusmiddel?
- Hva er den kjemiske betegnelsen for kokain?
- Fra hvilket land kom narkobaronen Pablo Escobar?
- Hva kalles fribaseformen av kokain, ispedd bakepulver og vann?

- J.J. Cale
- Inkaene i Peru (rundt år 0)
- Bensoylmetylkgonina
- Colombia
- Crack

Sauna

- Hvor ble VM i sauna avholdt inntil i fjor?
- Og hva var bakgrunnen for at 2010 ble siste gang mesterskapet ble arrangert?
- I hvilket land kalles badstubad «banja»?
- Og i hvilket land kalles badstubad «hammam»?
- Hva heter homosauaen som er Oslos eldste og ligger i Storgata?

- Heinola i Finland
- En av finalistene døde av varmen
- Russland
- Tyrkia
- Club Hercules

Disco

- Hvem sto for filmmusikken til Saturday Night Fever (1977)?
- Og hva heter filmens oppfølger?
- På hvilket Michael Jackson-album finner vi låta «Burn This Disco Out»?
- Hvem udødeliggjorde karaokeklassikeren «I Will Survive» i 1978?
- Hva heter nu-disco-artisten Lindstrøm til fornavn?

- The Bee Gees
- Staying Alive (1983)
- Off the Wall (1979)
- Gloria Gaynor
- Hans-Peter

Øl

- Hvem sang «i kjøleskapet hjemme er det øl» i 1986?
- I hvilket land har pilsneren sitt opphav?
- Hvilke av følgende øltyper er undergjæret: Ale, bayer, pilsner, stout, weissbier?
- I hvilket land produseres Stella Artois?
- Hvilke ingredienser kan øl inneholde ifølge renhetsloven?

- Joke og valentinerne
- Tsjekka
- Bayer og pilsner
- Belgia
- Byggemalt, humle, vann og gjær

anmelderredaktør: **Nordis Tennes**
nordis.tennes@universitas.no 922 21 231

ANMELDELSER

Ubegripelig fengende

To for meg fullstendig ukjente navn har laget en av de absolutt beste platene jeg har hørt i 2011. Eik er en norsk elektronikaduo som lager melodier så fengende at det gir milde konsentrasjonsvansker. Per Kåre Limmesand på synth er utdannet sivilingeniør i akustikk og elektronikk, og har blant annet jobbet med å utforme akustikken i operaen. Hans makker Kristoffer Carlsen, på trommer og perkusjon, har en master i utøvende jazz fra NMH. For to godt utdannede musikere som skal lage dansemusikk, er det lett å havne i flinkisfella, men Eik holder hodet over vann. Duoen krysser moderne elektronika med åttitalls disko, og holder hele tiden pop-appellen i hevd med sine fengende melodier. Eik har med seg mange gjestevokalister på plata. Magnus Hængsle, kjent fra husbandet til Storby natt, gjør en stor prestasjon som vokalist på låta «Love Storm». Låta minner

PLATE

Undetected

Av: **Eik**

Plateselskap: **Planet Noise**

om musikken til åttitallsikonet Jean Michel Jarre, med synth som spiller både melodi, akkorder og bass. Kontrasten mellom Hængsles organiske stemme og det elektroniske lydbildet er overveldende vakkert. Musikken er dansbar, og befinner seg lydmessig i samme landskap som de siste årenes Oslodisko. *Undetected* er produsert av Knut Sævik, kjent fra Mungolian Jet Set, som tidligere har mixet for artister som Nils Petter Molvær og Lindstrøm. Både valget av synth og lyden i trommene minner om Lindstrøms *Real Life Is No Cool* fra 2010.

Eik er det beste fra to verdener. Det svinger som disko og fenger som pop. Hvis du skal kjøpe én plate i år, så kjøp denne.

Bendik Baksaas

bendik.baksaas@universitas.no

Levva livet

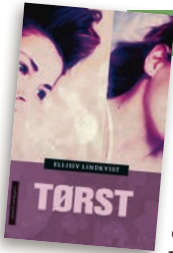
Bestevenninnene

Kristin og Verena vokser opp i ei øde bygd i Nord-Norge. Med en form for naïvetet og optimisme man bare finner hos tenåringer lengter de bort. Drømmer. Håper. Tror. Kristin skal bli forfatter, Verena drømmer om å bli skuespiller. For en av dem blir det for vanskelig, en av dem lykkes for lett.

Kristin sliter som wannabe-forfatter med sosial angst og depresjoner. Verena har drømmekjæreste, skuespillerjobb og kjendisstatus. Plutselig mister hun alt. Hvor skal hun da begynne å lete? Både Kristin og Verena ender opp fanget mellom hvem de er og hvem de ønsker å være. De mister seg selv. Mister hverandre.

Tørst er en sår roman. Språkets banale enkelhet gjør at man kommer nær. Fryktelig nær. Ved hjelp av korte setninger, enkle ord og bruk av gjentakelser tegner forfatteren to sterke kvinneskikkelser.

Leseren dras inn i en verden

ROMAN

Tørst

Av: **Ellisiv Lindkvist**

Forlag: **Cappelen Damm**

der overgangene mellom lys og mørke er glidende. Der det er mørkt når det er mørkt. Mørkt når det er lyst. Som en krimroman driver den deg videre til neste side, neste mulige katastrofe, neste vendepunkt. Bokas hovedpersoner er så levende tegnet at man blir oppriktig engasjert i deres ve og vel. Man slutter aldri å håpe på en lykkelig slutt. Den vellykkede balansegangen mellom håp og desperasjon gir boka nerve. Forfatteren dreier innom mange temaer: Vennskap, kjærlighet, feminisme, kropp, lesbesex, ensomhet, tap, sorg. Alt koker sammen til en beretning som i bunn og grunn kan oppsummeres slik:
– *Hva er du redd for?*
– *Å falle.*
– *Å falle?*
– *Jeg er redd for alt.*

Lise Grønscar

anmeldelser@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: People Love Music
1100: Studentnyhetene
1103: A-lista
1200: Snakker ikke norsk
1900: Bra Trommis
2030: Sort Kanal
2130: Get to Know Grime
2200: Goodshit
2300: The O & Jo Show
0000: Overkill

Tirsdag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Ry
1030: Grenseløst
1100: Studentnyhetene
1103: Du skulle ha vært der
1200: Radio Nova Highlights

Onsdag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur

1000: Studentnyhetene
1003: Tekstbh.-programmet
1100: Studentnyhetene
1103: UD
1130: Rabarbra
1200: Studentradiolista
1900: Kveggels
2030: Country Barn
2100: Spillmatic
2200: Funkiga Timmen
2300: Neu
0000: Støyfoten

Torsdag

0600: Democracy Now!
0800: Frokost
0900: Studentnyhetene

0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Nova Noir
1200: Det Fiktive Selskab

Fredag

0600: Democracy Now!
0700: Spillmatic
0800: Du skulle ha vært der
0900: Studentnyhetene
0903: Skumma Kultur
1000: Studentnyhetene
1003: Opplysningen 99.3
1100: Studentnyhetene
1103: Nyhetsfredag
1200: Radiotjenesten
1230: Skallebank

RADIO NOVA

1900: Gymtimen
2000: Nova Nedstrippa
2100: Magic Beat
2130: Nova Amor
2200: Musikk, Dans og Drama
0000: XO Hiphop

Søndag

0000: Novanatt
0800: Ry
0830: Grenseløst
0900: Det Fiktive Selskab
1000: Snakker ikke norsk
1400: Rabarbra
1430: Stang ut
1500: Sorgenfri
1600: Poplogg

Rocketroll: Man kan bli svimmel av Sondre Lerches hodekasting.

Høyt i sky

En selvsikker Lerche innfrir forventninger vi ikke visste vi hadde.

Etter halvannen time med venting blant flaksende dansearmere, står Sondre Lerche endelig på scenen. Det er syv år siden sist han snurret aktivt i platespilleren, og det som har skjedd siden da, fra *Duper Sessions* via *Phantom Punch* til *Heartbeat Radio*, har sust forbi uten at det helt fanget oppmerksomheten slik andreplata *Two Way Monologue* gjorde. Halvveis ut i den første låten er den tapte tiden glemt, og min tenåringsforelskelse i den rare, veslevoksne hipsteren kommer plutselig tilbake. Sondre Lerche er et vidunder live, og

Setlisten består hovedsaklig av låter fra sisteplata, og de største hitene fra resten. Uansett låt viser Lerche en musikalsk trygghet i alt han gjør. Han er så sikker at han kan plukke låtene fra hverandre og sette dem sammen i versjoner som er enda bedre enn de vi kjenner fra platene. Han eier dem. Når den største hiten av dem alle, «Two Way Monologue», kommer midtveis i konserten blir den servert i en versjon som til tider er så rocka at det ser ut som Lerche skal slå seg i svime av all den karakteristiske hodekastingen, og trommisen, en levende legende fra New Jersey med egne skjorter og buttons til salgs, nærmest letter bak stortromma. Selv «Go Right Ahead», en svak låt fra sisteplata, blir fantastisk på scenen.

KONSERT

Sondre Lerche

Scene: **Parkteatret**

Tid: **Lørdag 29. oktober**

Publikum: **500 (utsolgt)**

Så slår Lerche om. Han skruer av all lyd på gitaren, stiller seg foran monitor helt på scenekanten og spiller ti år gamle «You Know So Well» mens publikum er helt, helt stille. Han forteller historier fra veien på ekte Lerche-vis, og nøyaktig slik Ylvis parodierer ham. Han er veslevoksne Sondre som faktisk har blitt voksen. Og det låter så uendelig bra. Publikum på Parkteatret elsker Lerche fordi han etter ti år som artist, fortsatt er helt til stede. Han tar publikumsavstemning på hvilken låt han skal spille, han sparer ikke sine mest kjente låter til sist og krever at vi må klappe ham

ut igjen og mase oss til ekstranumre. Han inviterer det unge oppvarmingsbandet Young Dreams med på scenen i en forrykende utgave av «Sleep on Needles». Og helt til slutt gjentar han det helakustiske og gir absolutt alt. Tusen hjertelig takk.

Solveig Nygaard Langvad
Ingrid Jørgensen (Foto)

soleni@universitas.no

Bendik Baksaas, journalist

UKAS ANBEFALING

Musikk mot kald høst

Einar Stray ga ut sin debutplate *Chairoscuro* i februar. Med sitt live-band har han tidligere spilt på festivaler som Slottsfjell, Byalarm og Øya. Torsdag inntar den samme gjengen Tanum kirke. Inngangsbillettene har studentvennlig pris, det vil si gratis. Strays musikk er inspirert av blant annet Sigur Ros og Sufjan Stevens.

Låtene er både rolige og energiske, men Stray synger alltid like sjelfullt. Alternativ pop, fremført av et band på fem musikere, blant annet to strykere, skal fylle kirkeskipet på Tanum. Før han legger ut på turne med Moddi til Tyskland, Sveits og Østerrike, gjør han en eksklusiv konsert i Norge. Verdt å få med seg!

Mirjam K. S. Folkvord, kulturredaktør

UKAS ADVARSEL

Generasjon lættis

Ironigenerasjon eller ikke – humor er skjøre greier. Både på «grine og pisse på seg»-nivå, og som smil i skjegget. Personlig ler jeg meg fillete av døde imitasjoner av utrydningstruede fuglearter. Det som imidlertid kan utløse ut-slett på ryggen, svettetokter og et hvert anstendig menneskes «responsibility to protect»-refleks, er ellers pene unge

mennesker som med fullt overlegg eksponerer all sin gjennomsnittsmorsomhet på en scene med mikrofon i hånd: «Assa ... Jeg kommer fra Glåm, da ... Der er incest like streit som traktor og fellesskjøpet, da...» Houston! Jeg er flau og jeg ler ikke. Plant dem i et drivhus, kast nøkkelen, og hent dem ikke ut for de kan få meg til å le.

Svart sjel

For sin forrige plate, *Helt om natten, helt om dagen*, fikk Lars Vaular spellemanns-prisen i hip-hop. Siden det har Ber-gensrapperen holdt interessen oppe med en rekke singler og EP-er, og er nå ute med ny langspiller. Der forgjengeren hadde et musikalsk sprik fra organiske 90-talls beats til framtidstekno, er *Du betyr meg* mer sammenhengende. Beatsa er stort sett basert rundt et syntetisk trommesett og harde synther. Lydbildet viderefører stemningen i tidligere Vaular-hits som «Rett opp og ned» og «Gi meg noe bass».

Plata trenger litt tid. Den er ikke umiddelbart fengende ved første gjennomhøring. Dette er ikke så rart tatt i betraktning at tekstene gjerne er viktigere enn melodiene i hip-hop. Likevel lider noen spor på plata under for kjedelige refreng. Tekst fremført i en veldig monoton melodi fungerer som refreng i én låt,

PLATE

Du betyr meg

Av: **Lars Vaular**

Plateselskap: **NMG/G-huset**

men ikke to på rad.

Plata fortjener den tiden det tar å like den. *Du betyr meg* tematiserer usunn festkultur, kjærlighet og 22. juli. Vaulars tekster er i en helt egen liga i norsk hip-hop. Originaliteten i formuleringene er slående, og gjør at man som lytter stadig stopper opp og tenker. Han er rytmisk tilbakelemt, og fremfører sine velskrevne linjer med en pathos man ellers bare finner hos svarte rappere.

Platas eneste ordentlig svake spor er «Som i en siste dans». John Olav Nilsen bidrar på refrenget, og synger en forferdelig kjedelig melodi over verdens mest brukte akkordprogresjon. Låta er så uoriginal og intet-sigende at det er et under at den har fått plass på denne ellers stilsikre plata.

Bendik Baksaas
bendik.baksaas@universitas.no

Fram med saksa

I lederen til nyeste ut-gave av HF-tidsskriftet *Filologen*, kommer det fram at det nå er, ikke bare én, men to nye redaktører ved roret. Det ferske tospan-net forteller oss at ryktene om *Filologens* død er betydelig overdrevet. «Vi forsvinner ikke!», forsikrer de. Tankene farer til Steinar Bastesen, som på forsiden av Se og Hør bedyret: «Jeg denger ikke kona mi». De av oss som ikke hadde tenkt på at han slo kona, gjør det i hvert fall nå.

Den lille blekka ligger godt i hånda og ser bra ut. Men idet lesingen begynner, begynner også skuffelsene. Det klassiske anmeldermantraet «teksten har ikke ett eneste overflødig ord», har aldri pas-set dårligere. Mange av tekstene roper etter en omgang med saksa, og flere burde vært stappet rett i makuleringsmaskinen. Reportasjen om mobil-appen «Tekstopia», for eksempel, kunne vært fin dersom forfatteren hadde klippet vekk alt det over-

TIDSSKRIFT

Filologen nr. 3

Tema: **Spor**

subjektive våset. Ved anmeldelsen av boka *Fvonk* nås lavmålet. Å problematisere Stoltenberg-harselas «etter den styrke og pålitelighet han viste (etter 22. juli)» er så dumt og mislykket at ord blir fattige. Anmelderen presiserer heldigvis at det ikke hadde vært noen «god idé» å *beslaglegge* boka.

Noen svake lysglimt er det: Engdals museumsbesøk har gitt et leseverdig resultat. Det samme gjelder teksten om Luba og den fine tegneserien Metronaut.

Filologen kan potensielt være en viktig øvingsarena for aspirerende skrivekunstnere. Men da *må* det stilles høyere krav enn det er gjort i denne utgaven – for både lesernes og bidragsyternes skyld.

Peder Stabell
anmeldelser@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 2. november

Debatt: Vi begynner nå å nærme oss slutten på GAVIs planlagte eksistens, 2015, og spør i den forbindelse hva som skal skje når pengene tar slutt? Vil utviklingslandene være i stand til å finansiere og fortsette vaksiner selv, på tross av dyre, patenterte medisiner? Er dette måten å drive en bærekraftig utvikling på? Eller er det en vaksine mot selvstendighet? Finn det ut på onsdagsdebatt!
Chateau Neuf, Betong. Kl. 19.00.

Stand-up: Annenhver onsdag bringer Bokcaféen og Selklubben deg stand-up av høy klasse! For de som vil le så de gråter eller frise til de rødmer. På slutten av arrangementet er det åpen mic hvor alle med en komiker i magen kan prøve seg. Kanskje noe for deg? Ta turen og le deg fillete, eller prøv deg som komiker selv!
Chateau Neuf, Bokcaféen. Kl. 20.00.

torsdag 3. november

Frokost med Bernt: Hva bør være de høyere lærestedenes krav til dagens og fremtidens studenter? Gir begrepet dannelse mening i dagens virkelighet? Hva er universitetenes rolle i å skape en kunnskapsfundert demokratisk kultur? Jan Helge Solbakk, Karin Gundersen, Karl Kristian Rådahl Kirchhoff, Per Ariansen, Trine Skei Grande og Tord Lien kommer.
Blindern, Eilert Sundts hus, aud 7. Kl. 8.00 – 10.00.

Foredrag: 1800-tallets jurister på universitetet drev aktiv multitasking. Selvsagt måtte juristene undervise, forske, skrive bøker, hjelpe til å lage lover, delta i offentlige polemikker og trå til når det manglet folk i Høyesterett – slik er det i dag også. Men på 1800-tallet tok de dessuten aktivt del i byens og nasjonens kulturelle liv i større grad enn i dag. Professor Dag Michaelsen ved institutt for offentlig rett, forteller.
Gamle Raadhus, Nedre Slottsgate 1. Kl. 17.00.

Teater: 4. klasse ved skuespil-lerutdanningen på KHiO setter opp en Norgespremiere. Stykket er skrevet av tyske Fritz Kater og heter *We are Blood*. Stykket utforsker individet som befinner seg der natur og betong kolliderer, og som prøver å berge seg selv, sin samvit-tighet og håpet.
KHiO, Scene 6, Seilduken scene. Kl. 18.00.

Film: Cinema Neuf viser en serie forstadfilmer, og denne uken er det østerrikske *Hundstage*. Filmen angriper det banale og tomme livet i de gråe, moderne forstade-ne. Dette er middelklassen, mennesker som ikke lider noen nød, men som kjeder seg i hjel. Kjedsomheten driver mennesker til de utroligste tilstander.
Chateau Neuf, Lillesalen. Kl. 19.00. Pris: 40/60 (medl./ikke medl.).

fredag 4. november

Kaffe med Kikki: I fjor tilbrakte Vigdis Hjorth en måned i Sande-fjord fengsel for promillekjøring. Nå er hun aktuell med romanen «Tredve dager i Sandefjord», som skildrer dramatikerens Tordis sitt fengselsopphold. Boka er inspirert av Hjorths egne erfaringer. Det serveres enkel frokost og kaffe/te. Start dagen med frokost, sosialt samvær og faglig påfyll.
Domus Nova, rom 770. Kl. 8.00 – 9.00.

Lunsj med kultur: Oslobandet Plyhm har spilt sammen siden høsten 2009. De møttes på Universitetet i Oslo under musikkstudiene, og flere av bandets medlemmer har spilt sammen i tidligere settinger. De debuterte for fullt hus under Kongsberg jazzfestival, sommeren 2010, og har spilt flere steder i Vestfold, Aust-Agder og Oslo. Musikken beveger seg i grenseland mellom jazz og pop, krydret med elementer fra de fleste generer.
Blindern, Georg Sverdrups hus, vestibylen. Kl. 12.15 – 12.45.

Bli med: Tord Lien debatterer dannelse på frokost med Bernt.

Akademisk vorspiel: All kunnskap, den teoretisk vitenskapelige så vel som den praktiske forutsetter et aksiomatisk utgangspunkt, det vil si setninger hvis sannhet er en forutsetning for andre setningers sannhet, og som uten bevis godtas som selvinnlisende sanne. Spørsmålet er: Er slike aksiomer grunn-leggende for erkjennelsen, eller kan man gå bak dem og finne et enda dypere grunnlag for kunnskapen?
Chateau Neuf, Biblioteket. Kl. 19.00.

lørdag 5. november

Forelesning: Etikdens rolle i møte med hat, raseri og ekstreme handlinger er tema for «Etter 22.juli»-forelesningen denne novemberlørdagen. Ved Jan Helge Solbakk, senter for medisinsk etikk. Det er ikke mange lørdager igjen i forelesningsrekken, så det lønner seg å ta turen en av de neste helgene, om man ikke vil gå glipp av disse viktige og innholdsrike forelesningene.
Domus Academica, Gamle festsal. Kl. 14.00 – 15.30.

søndag 6. november

Festival: Oslo World Music Festival varer fra onsdag til søndag denne uken, og avslutningskon-serten er ved ingen ringere enn den spanske superstjernen Paco de Lucia. Den spanske virtuosen regnes ikke uten grunn for å være klodens største flamencogitarist. Helt siden han optrådte for første gang som elleveåring, etter å ha øvd opptil tolv timer daglig med far, har de Lucia forbløffet men-nesker med sitt ekstraordinære og ikke minst lynraske spill. Han har også eksperimentert innen klassisk og jazz sammen med storheter som John McLaughlin, Al Di Meola og Chick Corea.
Oslo Konserthus, Munkedamsveien 14. Kl. 19.30. Pris: 475/540/590.

mandag 7. november

Foredrag: Nikolaj Frobenius, forfatter og filmskaper, har gitt et viktig bidrag til litterær bruk av selvbiografien. I 2004 gav han ut romanen *Teori og praksis*, som han kalte en «lønknagtig selvbiografi». Romanen ble filmatisert i 2011 under navnet *Sønner av Norge*. Frobenius vil omtale bruken av eget liv og miljø i litteraturen. Han vil også kom-mentere hvordan han ser på den formen romanen om oppveksten på Rykkin har fått som film.
HiOA, Pilestredet 52, aud 3. Kl. 12.00 – 13.30.

Foredrag: Hip hop-sjangeren er kjent for sin machokultur, kvinnediskrimine-rende tekster, bling og fancy biler. Fra et feministisk perspektiv presenterer Marita Buanes Djupvik en lesning av tre musikkvideoer av 50 Cent, Timbaland og Missy Elliott, hvor hun undersøker hvordan musikk, bilde og tekst her representerer svart maskulinitet.
Chateau Neuf, Lillesalen. Kl. 19.00.

Teater: *Mottforestillinger* er en teaterfo-restillingshendelse som Teater Neuf har skrudd sammen selv etter at de lurte på hva det vil si å være politisk. Lurer du også? Ta turen på teater!
Chateau Neuf, Teaterscenen. Kl. 19.00. Pris: 50/70 (medl./ikke medl.).

tirsdag 8. november

Konferanse: Hvordan er universi-tetets helsetilstand ved begynnel-sen av det 21. århundre? Hva bør universitetet være? – Studentenes evne til refleksjon, gjennomtenk-ning og vidsyn må styrkes, mener prorektor Inga Bostad. Velkommen til debatt, workshops, foredrag og boklansering. Akademisk dan-nelse handler også om å erverve seg god bakgrunn for å delta i debatter, så ta turen.
Blindern, Georg Sverdrups hus, aud 1. Kl. 9.00 – 16.30.

AD NOTAM

Universitas oppsummerer uka

Se! Han snakker.

Utdanningsbyråd Torger Ødegård (H) ble på lederplass i Universitas beskyldt for å være taus. Nå har han imidlertid vist seg i Universitas debattseksjon med innlegget «Oslo gir et tilbud utover lovfestet rett». Til Ad Notam sier Ødegård følgende:

– Så lenge rettslovfest er midlertidig ansvarsfraskrevet i påvente av nevneverdig irtettesettelse i henhold til sakens natur, må det utredes foreløpige retningslinjer før endelig skjønn kan fastsettes. Det er det som er studentvennlig politikk i praksis.

HiOkkupasjon

Inspirert av Universitas’ artikkel «Ishavsimperialistene» har HiOA-rektor Kari Tjuveri Jensen sent ut en forsknings-ekspedisjon til Universitetet i Nuuk på Grønland. Formålet med ekspedisjonen er ifølge Jensen å okkupere universitet, for å så røve med seg universitetets universitetsstatus hjem til Bislett.

– Hold kjeft og pass deres egne saker. Klem fra Jensen, rektor ved HiOAG, skriver hun til Ad Notam i et telegram.

Helge Ingstad, Lars Monsen og Terje Rød-Larsen er koblet inn for å rydde opp i kaoset.

Den siste revejakta

Universitas kunne forrige uke melde at angststudenter doper seg sløve for å gjøre det bedre på eksamen. Dekan ved det medisinske fakultet, Frode Vartdal, er bekymret.

– Det er en utvikling vi er nødt til å stoppe. Vi opplever at neddopede studenter glemmer hvilket fag de har, og i stedet for å skrive om lymfesytemet og nevrobaner leverer de hundresiders utkast til Ingvar Ambjørnsens samlede verker fritt etter hukommelsen. Situasjonen er uholdbar, sier han til Ad Notam.

Gamlisungdom

I forrige ukes Universitas ble det skrevet at norske studenter er de eldste i Europa. Tall Ad Notam har tusket til seg viser at formann i Det norske studentersamfunn, Karl Kirchoff (født ca 1870), alene står for bror-seg studentenes høye gjennomsnittsalder.

– Min alder er ikke av offentlig interesse, breker Kirchoff på rigsmaal.

Ad Notam har derfor C-14 datert Kirchoffs cordfløyelsbukser, og kan bekrefte at han har vært student ved UiO siden 1893.

How high?: Denne stakkars studenten møtte opp til eksamen i komparativ politikk, men strøk med oppgaven «fo shizzle in da brizzle with my hoes!»

Okkupant: Rektor Kari Tjuveri Jensen her på vei for å inspirere det nye Høyskoleuniversitetet i Oslo, Akershus og Grønland.

VI SPØR

av Heljar Havnes

Sterk fagmann: Morten Vatn, ekspert på tarm- og magesykdommer diagnostiserer også skizofreni. Innval blant professorer er kanskje det minste problemet ved UiO.

Schizofren tarmtrøbbel

Kritikken hagler rundt Kristian Gundersen etter hans uttalelser om (faglig) forstoppelse ved UiO. Morten Vatn, professor ved UiO og ekspert på mage- og tarmproblemer anklager Kristian Gundersen for å være schizofren og ha treg mage, men kjenner han egentlig til saken?

– Nei.

Vi skulle gjerne hatt litt faglig tyngde til saken, og du er jo ekspert på tarm- og magesykdommer. Hvorfor tror du at forstoppelse er et økende problem blant mange akademikere ved UiO?

– Det vet jeg ikke. Hvis det er gjort noe forskning på at det rammer akademikere ved UiO spesielt, så må det dokumenteres.

Så det finnes ikke et godt medisinsk svar på dette?

– Nei, det gjør det ikke. Hvor har du dette fra? Hvem er det som har dokumentert dette?

Det er professor Kristian Gundersen som har meldt inn sin bekymring til forrige ukes Universitas. Om forstoppelse blant akademikere sier han at «dette er en sykdom som rammer

alle miljøer, og det har blitt verre i det siste». Han understreker også at han «vet hva han snakker om, dette er et stort problem».

– Han er jo ingen medisinsk akademiker. Hvis han mener han vet hva han snakker om, så er det vel han selv som har treg mage.

Når Kristian Gundersen melder en slik bekymring, virker det ikke da som om de ansattes helsesituasjon ved UiO ikke tas på alvor?

– Hvis det er tilfelle, så ja.

Kristian Gundersen mener at denne forstoppelsen fører til akademisk innavl. Hva i all verden er det som foregår?!!

– Nei, dette høres schizofrent ut. Han må dokumentere dette skikkelig.

Finnes det en akademisk og medisinsk definisjon av akademisk innavl?

– Nei, ikke som er meg bekjent, det får du ta med professor Gundersen, dette er jo hans uttalelser.

Det er tydelig at det mangler kompetanse på akademisk tarm- og innvalproblemer ved UiO. Vil du vurdere din stilling etter disse avsløringene?

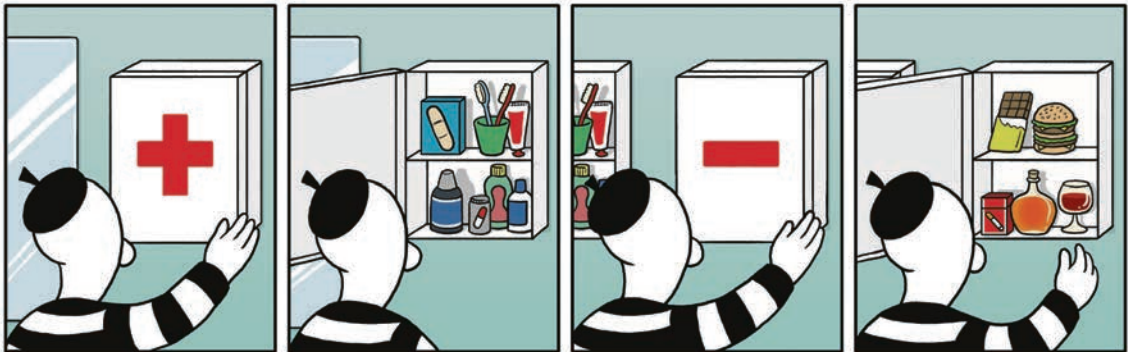
– Hva skal jeg si om dette? Jeg synes dette høres helt absurd ut, jeg. Jeg må dra i et møte. *klikk*

Universitas kan også melde at Morten Vatn kommer til å forlate sin stilling som professor. Forhåpentligvis vil hans arvtager ha mer kompetanse innen akademiske tarm- og innavlsproblemer

baksiden@universitas.no

PANTO

av Thomas Sørlie Hansen

REBUS

av Filip Roshauw

HINT: Vi er forferdelig treige, visstnok, og det innbyr til generalisering. Riktig svar sendes til filip.roshauw@gmail.com <<mailto:filip.roshauw@gmail.com>>

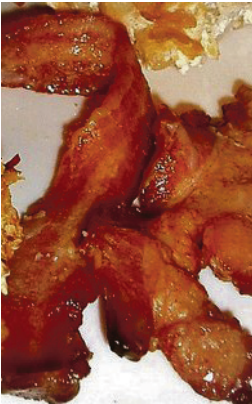
FORRIGE UKES LØSNING: The game is rigged, noe som førte til sjukt mye wigga-spam. Først ute var Carl Martin Rosenberg. [Sett inn afroamerikansk muntlig gratulasjonsidiom her]

KARBOQUIZ

av Øyvind Bosnes Engen

1. Hva heter forfatteren bak bestselgerserien *Frisk med lavkarbo*?
2. Og hva heter Fedon Lindbergs bok, som blåste liv i lavkarbodebatten for ti år siden?
3. Og hva heter amerikaneren (1930–2003) som uttalte at «carbohydrate is the bad guy», og har en kjent diett oppkalt etter seg?
4. Hvilket stoff har kjemisk betegnelse C12H22O11?
5. Hva kalles grenen av kjemi som omhandler stoffer som inneholder karbon og hydrogen?
6. Hvilken matrett kalles hakkebøf på dansk?
7. Hvis du maler kornkjerne, får du fint mel. Hva slags mel får du dersom du maler hele korn?
8. Hva er sykamat, sakkarin og aspartam eksempler på?
9. Hva slags virksomhet foregår på nettsiden sukker.no?
10. Hva heter tegneseriebandet som sang «Sugar, Sugar» i 1969?

1. Sofie Hexeberg
2. Naturlig slank: med kost i balanse
3. Robert C. Atkins
4. Rørsukker
5. Organisk kjemi
6. Karbonade
7. Samvitt mel
8. Kunstige søtningsstoffer
9. Dating
10. The Archies